

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Dokumenti personām, kas vēlas iesniegt sūdzību
Eiropas Cilvēktiesību tiesā

Cilvēktiesību konvencija	3. lpp.
Sūdzības veidlapa	Iekšējās lappuses
Paskaidrojums	24. lpp.
Spēkā stāšanās datumi	28. lpp.
Pilnvara	31. lpp.

SVARĪGI

Pirms Jūs izlemjat, vai Jūs varat iesniegt sūdzību Eiropas Cilvēktiesību tiesā, Jums ir rūpīgi jāizlasa Konvencija un Paskaidrojums personām, kas vēlas iesniegt sūdzību.

Ja Jūsu lieta atbilst šajos dokumentos minētajiem nosacījumiem, tad Jums ir jāatdala un jāaizpilda Sūdzības veidlapa (iekšējās lappuses) atbilstoši Paskaidrojumā iekļautajām instrukcijām.

Lūdzu ievērojiet, ka Pilnvara ir jānosūta Tiesai tikai tad, ja Jums jau ir pārstāvis.

Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija

ar grozījumiem, kas izdarīti ar 11. un
14. Protokolu

ar Protokoliem Nr. 1, 4, 6, 7, 12 un 13

Latvian version/version lettonne
Tulkojums

Konvencijas teksta redakcija ar grozījumiem, kas izdarīti saskaņā ar 14. Protokola nosacījumiem (ELS Nr. 194) no tā spēkā stāšanās datuma 2010. gada 1. jūnijā.

Konvencijas tekstā iepriekš ir izdarīti grozījumi saskaņā ar 3. Protokola (ELS Nr. 45) nosacījumiem, kas stājās spēkā 1970. gada 21. septembrī, 5. Protokola (ELS Nr. 55) nosacījumiem, kas stājās spēkā 1971. gada 20. decembrī, un 8. Protokola (ELS Nr. 118) nosacījumiem, kas stājās spēkā 1990. gada 1. janvārī un satur arī 2. Protokola (ELS Nr. 44) tekstu, kas saskaņā ar 5. panta 3. daļu bija Konvencijas sastāvdaļa kopš tās stāšanās spēkā 1970. gada 21. septembrī. Visi nosacījumi, kas ir grozīti vai pievienoti ar šiem Protokoliem, tiek aizvietoti ar 11. Protokolu kopš tā stāšanās spēkā 1998. gada 1. novembrī. No šī brīža tiek atcelts 9. Protokols (ESL Nr. 140), kas stājās spēkā 1994. gada 1. oktobrī.

Pilns Konvenciju un tās Protokolu parakstījušo un ratificējušo valstu saraksts, kā arī pilns šo valstu iesniegto atrunu un deklarāciju saraksts ir pieejams internetā: <http://conventions.coe.int>.

Eiropas Cilvēktiesību tiesas sekretariāts
2010. gada jūnijā

Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencija

Roma, 1950. gada 4. novembris

Šo Konvenciju parakstījušās Eiropas Padomes dalībvalstu valdības,

Ievērodamas Vispārējo cilvēktiesību deklarāciju, ko Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālā Asambleja pieņēmusi 1948. gada 10. decembrī; Ievērodamas, ka šī deklarācija paredz nodrošināt vispārēju un efektīvu tajā pasludināto tiesību atzišanu un ievērošanu; Ievērodamas, ka Eiropas Padomes mērķis ir panākt lielāku vienotību tās dalībvalstu starpā un ka viens no līdzekļiem, kā šo mērķi sasniegt, ir cilvēka tiesību un pamatbrīvību ievērošana un turpmāka īstenošana; No jauna apliecinādamas patiesu pārliecību, ka šīs pamatbrīvības ir taisnīguma un miera pamats visā pasaulē un ka tās vislabāk var nodrošināt patiesi demokrātisks politisks režīms no vienas puses un vispārējo

cilvēktiesību, uz kurām tās pamatojas, kopīga izpratne un ievērošana no otras puses;

Kā Eiropas valstu valdības, kuras vada līdzīgi uzskati un kurām ir kopīgs ideālu, politisko tradīciju, brīvības un likuma varas mantojums, būdamas gatavas spert pirmos soļus atsevišķu Vispārējā deklarācijā minēto tiesību kopīgai īstenošanai

Ir vienojušās par sekojošo:

1. pants

Pienākums ievērot cilvēktiesības

Augstās Līgumslēdzējas Puses nodrošina ikvienam, kas atrodas to jurisdikcijā, šīs Konvencijas I sadaļā minētās tiesības un brīvības.

I SADAĻA

Tiesības un brīvības

2. pants

Tiesības uz dzīvību

1. Ikviena tiesības uz dzīvību aizsargā likums. Nevienam nedrīkst ar nolūku atņemt dzīvību, izņemot gadījumu, kad tiek izpildīts tiesas spriedums pēc apsūdzības noziegumā, par kuru likums paredz šādu sodu.

2. Dzīvības atņemšana nav uzskatāma par šī panta pārkāpumu, ja tā notiek spēka pielietošanas rezultātā, nepārsniedzot galējas nepieciešamības robežas:

- lai aizstāvētu jebkuru personu pret nelikumīgu vardarbību;
- lai veiktu tiesisku aizturēšanu vai aizkavētu tiesiski aizturētas vai apcietinātas personas izbēgšanu;
- lai saskaņā ar likumu savaldītu

dumpi vai apvērsumu.

3. pants

Spīdzināšanas aizliegums

Nevienam nedrīkst spīdzināt vai cietsirdīgi vai pazemojoši ar viņu apieties vai sodīt.

4. pants

Verdzības un piespiedu darba aizliegums

- Nevienam nedrīkst turēt verdzībā vai nebrīvē.
- Nevienam nedrīkst likt veikt piespiedu vai obligātu darbu.
- Šī panta izpratnē jēdziens "piespiedu vai obligāts darbs" neietver:
 - jebkuru darbu, ko parasti liek veikt ieslodzījumā, kas piespriests saskaņā ar

šīs Konvencijas 5. panta nosacījumiem, vai nosacītas atbrīvošanas laikā no ieslodzījuma;

b. jebkuru militāra rakstura dienestu, vai ja persona atsakās dienēt pārliecības dēļ tajās valstīs, kur tas ir atļauts, to dienestu, kas jāveic obligātā militārā dienesta vietā;

c. jebkuras klaušas ārkārtas stāvokļa vai stihiskas nelaimes gadījumā, kas apdraud sabiedrības labklājību;

d. jebkuru darbu vai dienestu, kas ietilpst parastajos pilsoniskajos pienākumos.

5. pants

Tiesības uz brīvību un drošību

1. Ikvienam ir tiesības uz personisko brīvību un drošību. Nevienam nedrīkst atņemt brīvību, izņemot sekojošos gadījumos un saskaņā ar likumā noteikto kārtību:

a. ja persona tiek tiesiski aizturēta uz kompetentas tiesas sprieduma pamata;

b. ja persona tiek tiesiski aizturēta vai apcietināta par nepakļaušanos likumīgam tiesas spriedumam, vai lai nodrošinātu jebkuru likumā paredzētu saistību izpildi;

c. ja persona tiek tiesiski aizturēta vai apcietināta ar nolūku nodot viņu kompetentām tiesību aizsardzības iestādēm, balstoties uz pamatotām aizdomām, ka šī persona ir izdarījusi sodāmu nodarījumu, vai ja ir pamatots iemesls uzskatīt par nepieciešamu aizkavēt viņu izdarīt likumpārkāpumu vai nepieļaut viņa bēgšanu pēc likumpārkāpuma izdarīšanas;

d. ja tiesiski tiek aizturēts nepilngadīgais vai nu pāraudzināšanas nolūkā, vai lai nodotu viņu kompetentām tiesību aizsardzības iestādēm;

e. ja persona tiek tiesiski aizturēta ar nolūku aizkavēt infekcijas slimību izplatīšanos, vai arī tā ir garīgi slima persona, alkoholiķis vai narkomāns, vai klaidonis;

f. ja persona tiek likumīgi aizturēta vai apcietināta ar nolūku neļaut tai nelikumīgi ieceļot valstī, vai ja pret personu tiek veiktas darbības ar nolūku viņu izraidīt no valsts vai izdot citai valstij.

2. Ikvienu arestēta persona nekavējoties jāinformē viņai saprotamā

valodā par aizturēšanas iemesliem un par jebkuru viņai izvirzīto apsūdzību.

3. Jebkura persona, kas aizturēta vai apcietināta saskaņā ar šī panta 1.c. punktu, ir nekavējoties nododama tiesnesim vai citai amatpersonai, kura saskaņā ar likumu ir pilnvarota veikt tiesu varas funkcijas, un ir tiesājama saprātīgās laika robežās vai iztiesāšanas laikā atbrīvojama. Atbrīvošana var būt nosacīta, piemērojot līdzekļus, kas nodrošina personas ierašanos tiesā.

4. Jebkura persona, kurai aizturot vai apcietinot atņemta brīvība, var griezties tiesā, kas nekavējoties lemj par viņas aizturēšanas tiesiskumu un nolemj viņu atbrīvot, ja aizturēšana nav bijusi tiesiska.

5. Ikvienai personai, kas aizturēta vai apcietināta pretēji šī panta nosacījumiem, ir nodrošināmas tiesības uz zaudējumu atlīdzību.

6. pants

Tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu

1. Ikvienam ir tiesības, nosakot savu civilo tiesību un pienākumu vai jebkuras viņam izvirzītās apsūdzības pamatotību krimināllietā, uz taisnīgu un atklātu lietas izskatīšanu saprātīgos termiņos neatkarīgā un objektīvā ar likumu izveidotā tiesā. Tiesas spriedums pasludināms publiski, taču preses un publikas klātbūtne procesā var tikt aizliegta uz visu lietas izskatīšanas laiku vai tikai tās daļu ticamības apsvērumu, sabiedriskās kārtības vai valsts drošības interesēs, ja to demokrātiskā sabiedrībā prasa nepilngadīgo intereses vai procesa dalībnieku privātās dzīves aizsardzība, vai arī tādā apmērā, kuru tiesa uzskata par absolūti nepieciešamu, ja īpašajos lietas apstākļos atklātība apdraudētu tiesvedības intereses.

2. Ikviens, kas tiek apsūdzēts noziedzīgā nodarījumā, tiek uzskatīts par nevainīgu, kamēr viņa vaina nav pierādīta saskaņā ar likumu.

3. Ikvienam, kas tiek apsūdzēts noziedzīgā nodarījumā, ir tiesības vismaz:

a. tikt nekavējoties, viņam saprotamā valodā un detalizēti, informētam par viņam izvirzītās apsūdzības raksturu un

īemeslu;

b. uz laiku un līdzekļiem, kas nepieciešami, lai sagatavotu savu aizstāvību;

c. aizstāvēt sevi pašam vai saņemt paša izvēlēta aizstāvja juridisku palīdzību, vai, ja viņam trūkst līdzekļu, lai algotu aizstāvi, saņemt nozīmēta aizstāvja palīdzību par velti, ja tas nepieciešams tiesvedības interesēs;

d. nopratināt vai panākt nopratināt apsūdzības lieciniekus un pieprasīt aizstāvības liecinieku klātbūtni un nopratināšanu ar tādiem pašiem nosacījumiem kā apsūdzības lieciniekus;

e. uz bezmaksas tulka pakalpojumiem, ja viņš nesaprot tiesā lietoto valodu vai nerunā tajā.

7. pants

Sodišanas nepieļaujamība bez likuma

1. Nevienam nedrīkst atzīt par vainīgu noziedzīgā nodarījumā tādas darbības vai bezdarbības dēļ, kas, saskaņā ar izdarīšanas brīdī spēkā esošajām nacionālajām un starptautiskajām tiesību normām, netika atzīta par noziedzīgu nodarījumu. Tāpat nedrīkst piespriest smagāku sodu nekā tas, kas bija piemērojams noziedzīgā nodarījuma brīdī.

2. Šis pants neaizliedz tiesāt un sodīt personu par jebkuru darbību vai bezdarbību, kas izdarīšanas brīdī bija noziedzīga saskaņā ar vispārējiem civilizēto tautu atzītajiem principiem.

8. pants

Tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību

1. Ikvienam ir tiesības uz savas privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un sarakstes neaizskaramību.

2. Publiskās institūcijas nedrīkst traucēt nevienam baudīt šīs tiesības, izņemot gadījumus, kas ir paredzēti likumā un ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu valsts vai sabiedrisko drošību vai valsts ekonomiskās labklājības intereses, lai nepieļautu nekārtības vai noziegumus, lai aizsargātu veselību vai tikumību, vai lai aizstāvētu citu tiesības un brīvības.

9. pants

Domu, pārliecības un ticības brīvība

1. Ikvienam cilvēkam ir tiesības uz domu, pārliecības un ticības brīvību; šīs tiesības ietver arī brīvību mainīt savu reliģisko piederību vai ticību un nodoties savai reliģijai vai pārliecībai, kā vienatnē tā kopā ar citiem, publiski vai privāti, pielūdzot, izpildot reliģiskas vai rituālas ceremonijas, ievērojot paražas un sludinot mācību.

2. Brīvību nodoties savai ticībai vai pārliecībai var ierobežot tikai likumā paredzētajā kārtībā un tiktāl, cik tas ir nepieciešams demokrātiskā sabiedrībā, lai nodrošinātu sabiedrisko drošību, sabiedrisko kārtību, sabiedrības veselību vai tikumību, vai aizsargātu citu cilvēku tiesības un brīvības.

10. pants

Izteiksmes brīvība

1. Ikvienam ir tiesības brīvi izteikties. Šīs tiesības ietver uzskatu brīvību un tiesības saņemt un izplatīt informāciju un idejas bez ierobežojumiem no publisko institūciju puses un neatkarīgi no valstu robežām. Šis pants neierobežo valstu tiesības noteikt radoraidījumu, televīzijas raidījumu un kino demonstrēšanas licencēšanas režīmu.

2. Tā kā šo brīvību īstenošana ir saistīta ar pienākumiem un atbildību, tā var tikt pakļauta tādām prasībām, nosacījumiem, ierobežojumiem vai sodiem, kas paredzēti likumā un nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu valsts drošības, teritoriālās vienotības vai sabiedriskās drošības intereses, nepieļautu nekārtības vai noziedzīgus nodarījumus, aizsargātu veselību vai tikumību, aizsargātu citu cilvēku cieņu vai tiesības, nepieļautu konfidenciālas informācijas izpaušanu vai lai saglabātu tiesu varas autoritāti un objektivitāti.

11. pants

Pulcēšanās un biedrošanās brīvība

1. Jebkuram cilvēkam ir tiesības uz miermīlīgu pulcēšanās un biedrošanās brīvību, ieskaitot tiesības dibināt arodbiedrības un iestāties tajās, lai aizstāvētu savas intereses.

2. Šo tiesību izmantošanu nedrīkst

pakļaut nekādiem ierobežojumiem, izņemot tos, kas noteikti ar likumu un ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizstāvētu valsts vai sabiedrības drošības intereses, nepieļautu nekārtības vai noziedzīgus nodarījumus, aizsargātu veselību vai tikumību, vai citu cilvēku tiesības un brīvības. Šis pants neliedz noteikt likumīgus ierobežojumus šo tiesību izmantošanā personām, kas ir bruņoto spēku, policijas vai valsts pārvaldes sastāvā.

12. pants

Tiesības stāties laulībā

Laulības vecumu sasniegušiem vīriešiem un sievietēm ir tiesības stāties laulībā un dibināt ģimeni saskaņā ar valsts iekšējām likumu normām, kas nosaka šo tiesību izmantošanas kārtību.

13. pants

Tiesības uz efektīvu aizsardzības nodrošinājumu

Ikvienam, kura tiesības un brīvības, kas noteiktas šajā Konvencijā, ir pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu aizsardzību no valsts institūciju puses, neskatoties uz to, ka pārkāpumu ir izdarījušas personas, pildot publiskos dienesta pienākumus.

14. pants

Diskriminācijas aizliegums

Šajā Konvencijā minēto tiesību un brīvību īstenošana ir nodrošināma bez jebkādas diskriminācijas, neatkarīgi no dzimuma, rases, ādas krāsas, valodas, ticības, politiskajiem vai citiem uzskatiem, valstiskās vai sociālās izcelsmes, piederības kādai nacionālajai minoritāti, mantiskā stāvokļa, dzimšanas vai jebkura cita stāvokļa.

15. pants

Atkāpes ārkārtas stāvokļa laikā

1. Kara vai cita ārkārtas stāvokļa gadījumā, kas apdraud nācijas dzīvi, jebkura Augstā Līgumslēdzēja Puse var veikt pasākumus, kas atkāpjas no

Konvencijas ietvaros uzņemtajām saistībām, tiktāl, cik to nenovēršami prasa situācijas ārkārtas raksturs, ar nosacījumu, ka šie pasākumi nav pretrunā ar citām starptautisko tiesību noteiktajām saistībām.

2. Iepriekšminētā norma nepieļauj atkāpes no Konvencijas 2. panta, izņemot nāves gadījumus tiesiskas karadarbības rezultātā, un no 3., 4. (1.daļas) un 7. panta.

3. Jebkura Augstā Līgumslēdzēja Puse, kas izmanto šīs atkāpšanās tiesības, pilnībā informē Eiropas Padomes Ģenerāļsekretāru par veiktajiem pasākumiem un to iemesliem. Tā informē Eiropas Padomes Ģenerāļsekretāru par šo pasākumu izbeigšanu un atgriešanos pie šīs Konvencijas normu pilnīgas ievērošanas.

16. pants

Ārzemnieku politiskās darbības ierobežojumi

Neviena no 10., 11. un 14. panta normām nav uzskatāma par kavēkli Augstajām Līgumslēdzējām Pusēm, lai noteiktu ierobežojumus ārzemnieku politiskajām aktivitātēm.

17. pants

Tiesību ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums

Neviena no šīs Konvencijas normām nav tulkojama kā kādas valsts, personu grupas vai personas tiesības veikt jebkuru darbību, kuras mērķis ir likvidēt šajā Konvencijā atzītās tiesības un brīvības vai ierobežot tās lielākā mērā nekā tas noteikts šajā Konvencijā.

18. pants

Tiesību ierobežojumu piemērošanas robežas

Ierobežojumi, kurus šī Konvencija pieļauj attiecībā uz minētajām tiesībām un brīvībām, nav piemērojami citiem mērķiem kā vien tiem, kam tie ir paredzēti.

Eiropas Cilvēktiesību tiesa

19. pants

Tiesas nodibināšana

Lai nodrošinātu to saistību ievērošanu, kuras ar Konvenciju un tās protokoliem uzņēmušās Augstās Līgumslēdzējas Puses, ir izveidota Eiropas Cilvēktiesību tiesa, turpmāk saukta par "Tiesu". Tā darbojas pastāvīgi.

20. pants

Tiesnešu skaits

Tiesas sastāvā ir tiesneši, kuru skaits atbilst Eiropas Padomes dalībvalstu skaitam.

21. pants

Amata kritēriji

1. Par tiesnešiem var būt personas ar augstām morālām īpašībām, atbilstoši kvalificētas, lai ieņemtu augstus tiesu varas amatus, vai arī autoritatīvi juristi.
2. Tiesneši darbojas Tiesā savā vārdā.
3. Savu pilnvaru termiņa laikā tiesneši nevar veikt darbības, kas nav savienojamas ar viņu neatkarību un objektivitāti vai prasībām, ko izvirza šis pilnas darba slodzes amats; visus jautājumus, kas izriet no šī noteikuma piemērošanas, izšķir Tiesa.

22. pants

Tiesnešu ievēlēšana

Tiesnešus ievēl Parlamentārā Asambleja no katras Augstās Līgumslēdzējas Puses ar balsu vairākumu no Augstās Līgumslēdzējas Puses piedāvātā triju kandidātu saraksta.

23. pants

Pilnvaru termiņš un atcelšana

1. Tiesnešus ievēl uz deviņiem gadiem. Viņi nevar tikt ievēlēti atkārtoti.
2. Tiesnešu pilnvaru termiņš beidzas, tiem sasniedzot 70 gadu vecumu.
3. Tiesneši ieņem savu amatu līdz tam laikam, kamēr viņi tiek aizstāti. Tomēr

viņi turpina izskatīt lietas, kuras tie jau ir iesākuši izskatīt.

4. Nevienu tiesnesi nevar atcelt no amata, ja vien pārējie tiesneši ar divu trešdaļu balsu vairākumu nenolemj, ka šis tiesnesis vairs neatbilst nepieciešamajiem amata nosacījumiem.

24. pants

Sekretariāts un ziņotāji

1. Tiesai ir savs sekretariāts, kura funkcijas un darba organizācija tiek noteikta Tiesas nolikumā.

2. Ja tiesnesis izskata lietu vienpersoniski, Tiesas darbā palīdz ziņotāji, kuri darbojas saskaņā ar Tiesas priekšsēža pilnvarojumu. Ziņotāji veido daļu no Tiesas sekretariāta.

25. pants

Tiesas plenārsēde

Tiesa plenārsēdē:

- a. uz trim gadiem ievēl Tiesas priekšsēdi un vienu vai divus priekšsēža vietniekus, kas var tikt ievēlēti atkārtoti;
- b. izveido palātas uz noteiktu laika posmu;
- c. ievēl Tiesas palātu priekšsēžus, kas var tikt ievēlēti atkārtoti;
- d. pieņem Tiesas nolikumu;
- e. ievēl sekretāru un vienu vai vairākus sekretāra vietniekus;
- f. iesniedz jebkādu pieprasījumu saskaņā ar 26. panta 2. daļu.

26. pants

Viena tiesneša tiesas sastāvs, komitejas, palātas un Lielā palāta

1. Tiesas sēdes notiek tiesnešiem izskatot iesniegtās lietas vienpersoniski, komitejās, kuru sastāvā ir trīs tiesneši, palātās, kuru sastāvā ir septiņi tiesneši un Lielajā palātā, kuras sastāvā ir septiņpadsmit tiesneši. Tiesas palātas izveido komitejas uz noteiktu laika posmu.

2. Pēc Tiesas plenārsēdes pieprasījuma, Ministru Komiteja ar

vienbalsīgi pieņemtu lēmumu var uz noteiktu laika posmu samazināt tiesnešu skaitu palātās līdz pieciem tiesnešiem.

3. Tiesnesis nevar vienpersoniski izskatīt nevienu sūdzību, kas iesniegta pret Augsto Līgumslēdzēju Pusi, no kuras šis tiesnesis ir ievēlēts.

4. Tiesnesis, kurš ir ievēlēts no tās Augstās Līgumslēdzējas Puses, pret kuru tiek izskatīta lieta, ir palātas un Lielās palātas sastāvā *ex officio*. Ja šāda tiesneša nav vai viņš nevar piedalīties sēdē, tiesas sēdē ar tiesneša pilnvarām piedalās persona, kuru Tiesas priekšsēdis izvēlas no attiecīgās Līgumslēdzējas Puses iepriekš iesniegta saraksta.

5. Lielās palātas sastāvā ietilpst arī Tiesas priekšsēdis, priekšsēža vietnieki, palātu priekšsēži un citi tiesneši, kas tiek izvēlēti saskaņā ar Tiesas nolikumu. Ja lieta tiek nodota izskatīšanai Lielajā palātā saskaņā ar 43. pantu, neviens no palātas tiesnešiem, kas ir taisījuši spriedumu, nevar piedalīties Lielās palātas sēdē, izņemot palātas priekšsēdi un tiesnesi, kurš piedalījās kā tiesnesis, kurš ir ievēlēts no attiecīgās Augstās Līgumslēdzējas Puses, vai ar šāda tiesneša pilnvarām.

27. pants

Viena tiesneša tiesas sastāvu pilnvaras

1. Izskatot lietu vienpersoniski, tiesnesis var atzīt par nepieņemamu izskatīšanai vai izslēdzamu no Tiesā izskatāmo lietu saraksta saskaņā ar 34. panta noteikumiem iesniegtu sūdzību, ja šāds lēmums var tikt pieņemts bez tālākas lietas izskatīšanas.

2. Šāds lēmums ir galīgs.

3. Ja tiesnesis neatzīst sūdzību par nepieņemamu izskatīšanai vai izslēdzamu, tad šis tiesnesis nodod to tālākai izskatīšanai komitejai vai palātai.

28. pants

Komiteju pilnvaras

1. Izskatot sūdzību, kas iesniegta saskaņā ar 34. panta noteikumiem, komiteja var vienbalsīgi:

a. atzīt to par nepieņemamu izskatīšanai vai izslēdzamu no izskatāmo

lietu saraksta, ja šāds lēmums var tikt pieņemts bez tālākas lietas izskatīšanas vai

b. atzīt to par pieņemamu izskatīšanai un vienlaicīgi pasludināt spriedumu pēc būtības, ja attiecībā uz lietas pamatā esošo jautājumu par Konvencijas vai tās Protokolu interpretāciju vai piemērošanu jau ir iedibināta Tiesas pastāvīgā judikatūra.

2. Saskaņā ar 1. daļu pieņemtie lēmumi un spriedumi ir galīgi.

3. Ja tiesnesis, kurš ir ievēlēts no Augstās Līgumslēdzējas Puses pret kuru tiek izskatīta lieta, nav komitejas loceklis, komiteja var jebkurā tiesvedības stadijā uzaicināt šo tiesnesi ieņemt kādu no komitejas locekļu vietām, ņemot vērā visus būtiskos apsvērumus, tai skaitā to, vai attiecīgā Līgumslēdzēja Puse ir apstrīdējusi 1. daļas b. apakšpunktā paredzētās procedūras piemērošanu.

29. pants

Palātu lēmumi par sūdzību pieņemšanu izskatīšanai un izskatīšana pēc būtības

1. Ja netiek pieņemts lēmums saskaņā ar 27. vai 28. pantu vai spriedums saskaņā ar 28. pantu, palāta lemj par to, vai saskaņā ar 34. pantu iesniegtās individuālās sūdzības ir pieņemamas izskatīšanai un izskata lietu pēc būtības. Sūdzību var pieņemt izskatīšanai arī ar atsevišķu lēmumu.

2. Palāta lemj par to, vai saskaņā ar 33. pantu iesniegtās starpvalstu sūdzības ir pieņemamas izskatīšanai un izskata lietu pēc būtības. Lēmums par sūdzības pieņemšanu izskatīšanai tiek pieņemts atsevišķi, ja vien Tiesas izņēmuma gadījumos neizlemj citādi.

30. pants

Lietas nodošana Lielajai palātai

Ja kādā palātā izskatāmā lietā rodas nopietns jautājums par Konvencijas vai tās protokolu interpretāciju, vai ja kāda tai iesniegtā jautājuma izskatīšana var novest pie rezultāta, kas ir pretrunā ar Tiesas iepriekš taisīto spriedumu, palāta jebkurā brīdī pirms sprieduma pasludināšanas var nodot lietu izskatīšanai Lielajai palātā, ja vien kāda

no lietā iesaistītajām pusēm tam neiebilst.

31. pants

Lielās palātas pilnvaras

Lielā palāta:

- izskata sūdzības, kas iesniegtas saskaņā ar 33. vai 34. pantu, ja palāta ir nodevusi lietu izskatīšanai saskaņā ar 30. pantu, vai ja lieta tai ir nodota saskaņā ar 43. pantu;
- izlemj jautājumus, ko Tiesai iesniegusi Ministru Komiteja saskaņā ar 46. panta 4. daļu; un
- izskata lūgumus par konsultatīvu atzinumu sniegšanu, kas iesniegti saskaņā ar 47. panta nosacījumiem.

32. pants

Lietu piekritība Tiesai

- Tiesai ir piekritīgas visas lietas, kas saistītas ar Konvencijas un tās protokolu interpretāciju un piemērošanu un kas iesniegtas saskaņā ar 33., 34., 46. un 47. panta nosacījumiem.
- Strīds par to, vai lieta ir piekritīga Tiesai, ir atrisināms ar Tiesas lēmumu.

33. pants

Starptautu lietas

Ikvienu Augstā Līgumslēdzēja Puse var iesniegt Tiesai sūdzību par jebkuru šīs Konvencijas un tās protokolu nosacījumu pārkāpumu, ko varētu būt izdarījusi cita Augstā Līgumslēdzēja Puse.

34. pants

Individuālās sūdzības

Tiesa var saņemt sūdzību no jebkuras fiziskas personas, nevalstiskas organizācijas vai fizisko personu grupas, kas apgalvo, ka kāda no Augstajām Līgumslēdzējām Pusēm ir pārkāpusi viņu tiesības, kas noteiktas Konvencijā vai tās protokolos. Augstās Līgumslēdzējas Puses apņemas nekādā veidā nekavēt šo tiesību efektīvu izmantošanu.

35. pants

Lietu pieņemamības kritēriji

- Tiesa var izskatīt lietu vienīgi tad, ja ir izsmeltas visas iekšējās apstrīdēšanas vai pārsūdzības iespējas vispārātzīto starptautisko tiesību normu izpratnē un ja sūdzība ir iesniegta sešu mēnešu

laikā, skaitot no dienas, kad ticis pieņemts galīgais lēmums minētajā lietā.

- Tiesa neizskata nevienu sūdzību, kas iesniegta saskaņā ar 34. pantu, kura:

- ir anonīma; vai
- pamatā ir tāda pati kā Tiesas jau izskatīta lieta vai ja tā jau ir bijusi pakļauta kādai citai starptautiskai izmeklēšanas vai mierizlīguma procedūrai un nesatur nekādus būtiski jaunus faktus.

- Tiesa atzīst par nepieņemamu jebkuru individuālu sūdzību, kas iesniegta saskaņā ar 34. pantu, ja tā uzskata, ka:

- sūdzība neatbilst Konvencijas vai tās protokolu nosacījumiem, tā ir acīmredzami nepamatota vai tāda, ar kuru ļaunprātīgi tiek izmantotas individuālās sūdzības iesniegšanas tiesības; vai
 - sūdzības iesniedzējs nav cietis būtisku kaitējumu, ja vien cilvēktiesību ievērošana saskaņā ar Konvenciju un tās Protokoliem nerada nepieciešamību izskatīt sūdzību pēc būtības, un ievērojot, ka uz šī pamata nevar tikt noraidīta neviena lieta, kuru nav pienācīgi izvērtējusi nacionālā tiesa.
- Tiesa noraida jebkuru sūdzību, kuru tā uzskata par nepieņemamu saskaņā ar šī panta nosacījumiem. Tā var šādi rīkoties jebkurā tiesvedības stadijā.

36. pants

Trešās puses iesaistīšanās

- Visās lietās, kuras izskata palāta vai Lielā palāta, tai Augstajai Līgumslēdzēja Pusei, kuras pilsonis ir iesniedzējs, ir tiesības iesniegt rakstiskus paskaidrojumus un piedalīties tiesas sēdēs.
- Taisnīgas tiesas spriešanas interesēs Tiesas priekšsēdis var uzaicināt jebkuru Augsto Līgumslēdzēja Pusi, kas nav puse attiecīgajā lietā, vai jebkuru ieinteresētu personu, kas nav iesniedzēja, iesniegt rakstiskus paskaidrojumus vai piedalīties tiesas sēdēs.
- Eiropas Padomes Cilvēktiesību komisārs var iesniegt rakstiskus paskaidrojumus visās lietās, kas tiek skatītas palātā vai Lielajā palātā, un piedalīties tiesas sēdēs.

37. pants

Sūdzību izslēgšana no izskatāmo lietu saraksta

1. Jebkurā tiesvedības stadijā Tiesa var nolemt izslēgt sūdzību no izskatāmo lietu saraksta, ja apstākļi ļauj secināt, ka:

a. iesniedzējs vairs nevēlas uzturēt iesniegto sūdzību vai

b. strīds ir atrisināts, vai

c. jebkura cita Tiesas konstatēta iemesla dēļ vairs nav attaisnojama sūdzības turpmāka izskatīšana.

Tomēr Tiesa turpina sūdzības izskatīšanu, ja to prasa Konvencijā un tās protokolos noteikto cilvēktiesību ievērošana.

2. Tiesa var nolemt atjaunot kādu sūdzību savā izskatāmo lietu sarakstā, ja tā uzskata, ka apstākļi attaisno šādu rīcību.

38. pants

Lietas izskatīšana

Tiesa izskata lietu kopā ar pušu pārstāvjiem un, ja nepieciešams, uzsāk izmeklēšanu, kuras sekmīgai norisei attiecīgajām Augstām Līgumslēdzējām Pusēm jānodrošina visi nepieciešamie apstākļi.

39. pants

Mierizlīgums

1. Jebkurā tiesvedības stadijā, Tiesa var nodot sevi pušu rīcībā, lai panāktu mierizlīgumu, balstoties uz Konvencijā un tās protokolos noteikto cilvēktiesību ievērošanu.

2. Tiesas process, kas noris saskaņā ar 1. daļas nosacījumiem, ir konfidenciāls.

3. Ja tiek panākts mierizlīgums, Tiesa izslēdz attiecīgo lietu no lietu saraksta, pieņemot lēmumu, kas satur īsu faktu izklāstu attiecīgajā lietā, un panākto risinājumu.

4. Šis lēmums tiek nodots Ministru Komitejai, kas uzrauga lēmumā minēto noteikumu izpildi.

40. pants

Atklātas tiesas sēdes un dokumentu pieejamība

1. Tiesas sēdes ir atklātas, ja vien Tiesa izņēmuma gadījumos nenolemj

citādi.

2. Sekretariātam glabāšanā nodotie dokumenti ir publiski pieejami, ja vien Tiesas priekšsēdis nenolemj citādi.

41. pants

Taisnīga atlīdzība

Ja Tiesa konstatē, ka ir noticis Konvencijas vai tās protokolu pārkāpums, un ja attiecīgās Augstās Līgumslēdzējas Puses iekšējās tiesību normas paredz tikai daļēju šī pārkāpuma seku novēršanu, Tiesa, ja nepieciešams, cietušajai pusei piešķir taisnīgu atlīdzību.

42. pants

Palātu spriedumi

Palātu spriedumi kļūst galīgi saskaņā ar 44. panta 2.daļas nosacījumiem.

43. pants

Lietu nodošana Lielajai palātai

1. Trīs mēnešu laikā no dienas, kad palāta ir taisījusi spriedumu, jebkura no pusēm šajā lietā izņēmuma gadījumos var lūgt nodot šo lietu izskatīšanai Lielajā palātā.

2. Tiesnešu kolēģija piecu Lielās palātas tiesnešu sastāvā šo lūgumu pieņem, ja attiecīgajā lietā rodas nopietns jautājums par Konvencijas vai tās protokolu interpretāciju vai piemērošanu, vai ja tā skar svarīgu jautājumu, kam ir vispārēja nozīme.

3. Ja minētā tiesnešu kolēģija lūgumu pieņem, Lielā palāta taisa spriedumu šajā lietā.

44. pants

Galīgie spriedumi

1. Lielās palātas spriedums ir galīgs.

2. Palātas spriedums kļūst galīgs,

a. kad puses paziņo, ka tās nelūgs attiecīgās lietas nodošanu izskatīšanai Lielajā palātā; vai

b. trīs mēnešus pēc tam, kad ir ticis taisīts spriedums, ja nav lūgta lietas nodošana izskatīšanai Lielajā palātā; vai

c. kad Lielās palātas tiesnešu kolēģija noraida lūgumu nodot lietu izskatīšanai Lielajā palātā, kas iesniegts saskaņā ar 43. pantu.

3. Galīgais spriedums tiek publicēts.

45. pants

Spriedumu un lēmumu motivēšana

1. Gan spriedumi, gan lēmumi, ar kuriem sūdzības tiek atzītas par pieņemamām izskatīšanai vai par noraidāmām, ir jāmotivē.
2. Ja spriedums daļēji vai pilnībā neatspoguļo vienbalsīgu tiesnešu viedokli, jebkurš tiesnesis ir tiesīgs pievienot tam savas atsevišķās domas.

46. pants

Spriedumu saistošais spēks un to izpilde

1. Augstās Līgumslēdzējas Puses apņemas ievērot galīgos Tiesas spriedumus ikvienā lietā, kurā tās ir puses.
2. Galīgais Tiesas spriedums tiek nodots Ministru Komitejai, kura uzrauga tā izpildi.
3. Ja Ministru Komiteja uzskata, ka galīgā sprieduma izpildes uzraudzību apgrūtina sprieduma interpretācijas problēma, tā var nodot šo jautājumu Tiesai lēmuma pieņemšanai. Lēmumam par jautājuma nodošanu Tiesai ir nepieciešams Komitejā esošo valstu pārstāvju divu trešdaļu balsu vairākums.
4. Ja Ministru Komiteja uzskata, ka Augstā Līgumslēdzēja Puse atsakās ievērot galīgo spriedumu lietā, kurā tā ir puse, tā var pēc oficiāla paziņojuma nosūtīšanas attiecīgajai Līgumslēdzējai Pusei un ar lēmumu, kas pieņemts ar Komitejā esošo valstu pārstāvju divu trešdaļu balsu vairākumu, nodot šo jautājumu Tiesai lēmuma pieņemšanai par to, vai attiecīgā Līgumslēdzēja Puse nav izpildījusi savas 1.daļā noteiktās saistības.
5. Ja Tiesa konstatē 1.daļas pārkāpumu, tā nodod lietu Ministru Komitejai lēmuma pieņemšanai par veicamajiem pasākumiem. Ja Tiesa nekonstatē 1.daļas pārkāpumu, tā nodod lietu Ministru Komitejai, kas izbeidz lietas izskatīšanu.

47. pants

Konsultatīvais atzinums

1. Pēc Ministru Komitejas lūguma Tiesa var sniegt konsultatīvu atzinumu par juridiska rakstura jautājumiem, kas attiecas uz Konvencijas un tās protokolu interpretāciju.
2. Šie atzinumi nevar skart nevienu jautājumu, kas saistīts ar Konvencijas I.sadaļā un tās protokolos noteikto tiesību un brīvību saturu vai apjomu, vai jebkuru citu jautājumu, kuru Tiesai vai Ministru Komitejai varētu nākties izskatīt saskaņā ar sūdzību, ko varētu iesniegt saskaņā ar Konvenciju.
3. Ministru Komitejas lēmumiem par konsultatīva atzinuma lūgšanu Tiesai nepieciešams Komitejā esošo valstu pārstāvju balsu vairākums.

48. pants

Tiesas kā padomdevēja kompetence

Tiesa lemj, vai Ministru Komitejas lūgums sniegt konsultatīvu atzinumu ietilpst tās kompetencē, kā noteikts 47. pantā.

49. pants

Konsultatīvā atzinuma pamatojums

1. Tiesas konsultatīvais atzinums ir motivējams.
2. Ja konsultatīvais atzinums daļēji vai pilnībā neatspoguļo vienbalsīgu tiesnešu viedokli, jebkurš tiesnesis ir tiesīgs pievienot tam savas atsevišķās domas.
3. Tiesas atzinums tiek nosūtīts Ministru Komitejai.

50. pants

Tiesas izdevumi

Tiesas darbības izdevumus sedz Eiropas Padome.

51. pants

Tiesnešu privilēģijas un imunitāte

Savu pienākumu pildīšanas laikā tiesneši bauda privilēģijas un imunitātes, kas ir noteiktas Eiropas Padomes Statūtu 40. pantā un līgumos, kas noslēgti saskaņā ar to.

Dažādi nosacījumi

52. pants

Ģenerālsēkretāra pieprasījumi

Saņemot pieprasījumu no Eiropas Padomes Ģenerālsēkretāra, jebkura Augstā Līgumslēdzēja Puse sniedz paskaidrojumu par veidu, kādā tās iekšējās tiesību normas nodrošina jebkura šīs Konvencijas noteikuma reālu īstenošanu.

53. pants

Pastāvošo cilvēktiesību nodrošinājums

Nekas šajā Konvencijā nav iztulkojams kā ierobežojums vai atkāpšanās no jebkurām cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, kas ir atzītas saskaņā ar jebkuras Augstās Līgumslēdzējas Puses likumiem vai jebkuru citu līgumu.

54. pants

Ministru Komitejas pilnvaras

Nekas šajā Konvencijā neierobežo Ministru Komitejas pilnvaras, ko tai piešķir Eiropas Padomes statūti.

55. pants

Citu strīda risināšanas līdzekļu nepieļaujamība

Augstās Līgumslēdzējas Puses atsakās, izņemot atsevišķas savstarpējas vienošanās, no līgumu, konvenciju vai deklarāciju izmantošanas, kuras ir spēkā to starpā, lai prasības veidā iesniegtu izskatīšanai strīdu, kas radies, interpretējot vai pielietojot šo Konvenciju, citām strīdu izšķiršanas instancēm nekā tām, kas ir paredzētas šajā Konvencijā.

56. pants

Teritoriālā piemērošana

1. Ikviena valsts, vai nu šīs Konvencijas ratifikācijas laikā, vai pēc tās ratifikācijas, var paziņot saskaņā ar šī panta 4. daļu, nosūtot rakstveida deklarāciju Eiropas Padomes Ģenerālsēkretāram, ka šī Konvencija tiks

piemērota visām vai atsevišķām teritorijām, par kuru starptautiskajām attiecībām tā ir atbildīga.

2. Konvencija tiks piemērota paziņojumā minētajā teritorijā vai teritorijās, sākot ar trīsdesmito dienu, skaitot no dienas, kad Eiropas Padomes Ģenerālsēkretārs saņem šo paziņojumu.

3. Tomēr minētajās teritorijās šīs Konvencijas nosacījumi tiek pielietoti, ņemot vērā vietējās prasības.

4. Ikviena valsts, kas ir nosūtījusi deklarāciju saskaņā ar šī panta 1. daļu, jebkurā laikā pēc tam var iesniegt deklarāciju par vienu vai vairākām teritorijām, uz kurām attiecas deklarācija, ka tā atzīst Tiesas kompetenci saņemt prasības no fiziskām personām, nevalstiskajām organizācijām vai fizisko personu grupām kā noteikts Konvencijas 34. pantā.

57. pants

Atrunas

1. Parakstot šo Konvenciju vai nosūtot tās ratifikācijas rakstu, ikvienai valstij ir tiesības izdarīt atrunu attiecībā uz jebkuru atsevišķu Konvencijas nosacījumu tiktāl, cik kāds no tās teritorijā spēkā esošajiem likumiem neatbilst šim nosacījumam. Šī panta izpratnē vispārēja rakstura atrunas nav pieļaujamas.

2. Jebkurai saskaņā ar šo pantu izdarītai atrunai ir jāsaturs īss attiecīgā likuma izklāsts.

58. pants

Denonsēšana

1. Augstā Līgumslēdzēja Puse var denonsēt šo Konvenciju tikai pēc pieciem gadiem kopš dienas, kad tā kļuva par Konvencijas dalībvalsti, paziņojot par to sešus mēnešus iepriekš rakstiskā paziņojumā, kas adresēts Eiropas Padomes Ģenerālsēkretāram, kurš par to informēs pārējās Augstās Līgumslēdzējas Puses.

2. Šāda denonsēšana neatbrīvo attiecīgo Augsto Līgumslēdzēju Pusi no tās saistībām šīs Konvencijas ietvaros attiecībā uz jebkuru rīcību, kas varētu tikt uzskatīta par šo saistību pārkāpumu, ko tā varētu būt izdarījusi pirms denonsēšanas spēkā stāšanās brīža.

3. Ikviena Augstā Līgumslēdzēja Puse, kas pārtrauc būt Eiropas Padomes locekle, zaudē savas dalībvalsts statusu attiecībā uz šo Konvenciju saskaņā ar tiem pašiem nosacījumiem.

4. Konvencija var tikt denonsēta saskaņā ar šī panta iepriekšējo daļu nosacījumiem attiecībā uz jebkuru teritoriju, par kuru saskaņā ar 56. panta nosacījumiem tika paziņots, ka šī Konvencija to aptver.

59. pants

Parakstīšana un ratifikācija

1. Šo Konvenciju var parakstīt Eiropas Padomes dalībvalstis. Tā jāratificē. Ratifikācijas raksti tiek deponēti Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram.

2. Šī Konvencija stāties spēkā pēc tam, kad tiks deponēti desmit ratifikācijas raksti.

3. Eiropas Savienība var pievienoties Konvencijai.

4. Attiecībā uz ikvienu šai Konvencijai pievienojušos valsti, kas to ratificē vēlāk, Konvencija stājas spēkā ar to dienu, kad šis valsts ratifikācijas raksts tiek deponēts.

5. Eiropas Padomes Ģenerālsekretārs paziņo visām Eiropas Padomes dalībvalstīm par Konvencijas stāšanos spēkā, Augsto Līgumslēdzēju Pušu vārdus, kas ir to ratificējušas, un visiem ratifikācijas rakstiem, kas tiek deponēti vēlāk.

Parakstīta 1950. gada 4. novembrī Romā, angļu un franču valodā, abiem tekstiem esot vienlīdz autentiskiem, vienā eksemplārā, kas glabājas Eiropas Padomes arhīvā. Ģenerālsekretārs nosūta apstiprinātas kopijas ikvienai šo Konvenciju parakstījušajai valstij.

Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Pirmais protokols

Šo Protokolu parakstījušās Eiropas Padomes dalībvalstu Valdības,

Aņņemoties veikt pasākumus, lai nodrošinātu kopīgu to tiesību un brīvību aizsardzību, kas nav vēl iekļautas 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk saukta "Konvencija") I sadaļā, Ir vienojušās par sekojošo:

1. pants

Īpašuma tiesību aizsardzība

Jebkurai fiziskai vai juridiskai personai ir tiesības uz sava īpašuma izmantošanu. Nevienam nedrīkst atņemt viņa īpašumu, izņemot, ja tas notiek publiskajās interesēs un apstākļos, kas noteikti ar likumu un atbilst vispārējiem starptautisko tiesību principiem.

Iepriekšminētie noteikumi neierobežo valsts tiesības pieņemt likumus, kādus tā uzskata par nepieciešamiem, lai

kontrolētu īpašuma izmantošanu saskaņā ar vispārējām interesēm vai lai nodrošinātu nodokļu vai citu maksājumu vai sodu samaksu.

2. pants

Tiesības uz izglītību

Nevienam nedrīkst liegt tiesības uz izglītību. Veicot funkcijas, kuras tā uzņemas attiecībā uz izglītību un mācībām, valsts ievēro vecāku tiesības nodrošināt saviem bērniem tādu izglītību un mācības, kas ir saskaņā ar viņu reliģisko pārliecību un filozofiskajiem uzskatiem.

3. pants

Tiesības uz brīvām vēlēšanām

Augstās Līgumslēdzējas Puses aņņemas ik pēc zināma saprātīga laika posma organizēt brīvas un aizklātas vēlēšanas apstākļos, kas veicina tautas viedokļa brīvu izpausmi, izvēloties likumdevēju varu.

4. pants

Teritoriālā piemērošana

Ikvienu Augstā Līgumslēdzēja Puse Konvencijas parakstīšanas vai ratifikācijas laikā, vai jebkurā laikā pēc tam var nosūtīt Eiropas Padomes Ģenerāļsekretāram deklarāciju, kurā norādīts, cik lielā mērā tā apņemas attiecināt šī Protokola nosacījumus uz tām deklarācijām nosauktajām teritorijām, par kuru starptautiskajām attiecībām tā ir atbildīga.

Ikvienu Augstā Līgumslēdzēja Puse, kas ir nosūtījusi iepriekšminēto deklarāciju, var ik pēc laika nosūtīt turpmākas deklarācijas par izmaiņām iepriekšējo deklarāciju nosacījumos vai par to, ka tiek izbeigta šī Protokola nosacījumu attiecināšana uz kādu no tās teritorijām. Saskaņā ar šo pantu iesniegtā deklarācija tiks uzskatīta par iesniegtu saskaņā ar Konvencijas 56. panta 1. daļu.

5. pants

Saistība ar Konvenciju

Augsto Līgumslēdzēju Pušu starpā šī Protokola 1., 2., 3. un 4. panta

nosacījumi tiks uzskatīti par Konvencijas papildus pantiem, visiem Konvencijas nosacījumiem attiecīgi esot spēkā.

6. pants

Parakstīšana un ratifikācija

Šo Protokolu var parakstīt Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras ir parakstījušas Konvenciju; tas jāratificē reizē ar Konvenciju vai pēc tās ratificēšanas. Tas stāsies spēkā pēc tam, kad tiks deponēti desmit ratifikācijas raksti. Attiecībā uz jebkuru pievienojušos valsti, kas to ratificēs vēlāk, Protokols stāsies spēkā tai dienā, kad tiks deponēts šīs valsts ratifikācijas raksts.

Ratifikācijas raksti tiks deponēti Eiropas Padomes Ģenerāļsekretāram, kurš visām dalībvalstīm paziņos ratificējušo valstu nosaukumus.

Parakstīts Parīzē, 1952. gada 20. martā, angļu un franču valodā, abiem tekstiem esot vienlīdz autentiskiem, vienā eksemplārā, kas glabājas Eiropas Padomes arhīvā. Ģenerāļsekretārs nosūta apstiprinātas kopijas ikvienai šo Protokolu parakstījušajai valstij.

Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Ceturtais protokols, kurš nodrošina noteiktas tiesības un brīvības, kuras nav iekļautas konvencijā un tās Pirmajā protokolā

Šo Protokolu parakstījušās Eiropas Padomes dalībvalstu Valdības,

Apņemoties veikt pasākumus, lai nodrošinātu kopīgu to tiesību un brīvību aizsardzību, kas nav vēl iekļautas 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk saukta "Konvencija") I sadaļā un šīs Konvencijas 1952. gada 20. martā Parīzē parakstītā Pirmā Protokola 1.–3. pantos, Ir vienojušās par sekojošo:

1. pants

Aizliegums ieslodzīt parādu dēļ

Nevienam nedrīkst atņemt brīvību tikai par viņa nespēju pildīt līgumsaistības.

2. pants

Pārvietošanās brīvība

1. Ikvienam, kurš tiesiski atrodas kādas valsts teritorijā, ir tiesības uz brīvu pārvietošanos un tiesības brīvi izvēlēties dzīvesvietu šajā valstī.

2. Ikvienam ir tiesības brīvi atstāt jebkuru valsti, ieskaitot savu valsti.

3. Šo tiesību izmantošanai nedrīkst noteikt nekādus ierobežojumus, izņemot tos, kurus nosaka likums un kas ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā valsts drošības un sabiedriskās drošības interesēs, lai aizsargātu sabiedrisko iekārtu, nepieļautu noziedzīgus nodarījumus, aizsargātu veselību vai

tikumību vai lai aizsargātu citu cilvēku tiesības un brīvības.

4. Tiesības, kas noteiktas 1. daļā, zināmos apvidos var tikt pakļautas ierobežojumiem, ko nosaka likums un kuri ir noteikti sabiedrības interesēs demokrātiskā sabiedrībā.

3. pants

Pilsoņu izraidīšanas aizliegums

1. Nevienu nedrīkst izraidīt nedz individuāli, nedz kolektīvi no tās valsts teritorijas, kuras pilsonis viņš ir.

2. Nevienam nedrīkst liegt tiesības ieceļot tās valsts teritorijā, kuras pilsonis viņš ir.

4. pants

Ārzemnieku kolektīvas izraidīšanas aizliegums

Kolektīva ārzemnieku izraidīšana ir aizliegta.

5. pants

Teritoriālā piemērošana

1. Parakstot vai ratificējot šo Protokolu, vai jebkurā laikā pēc tam ikviena Augstā Līgumslēdzēja Puse var nosūtīt Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram deklarāciju, kurā norāda, cik lielā mērā šī Protokola nosacījumi attiecas uz tām deklarācijā nosauktajām teritorijām, par kuru starptautiskajām attiecībām Puse ir atbildīga.

2. Ikviena Augstā Līgumslēdzēja Puse, kas ir nosūtījusi iepriekšējā daļā minēto deklarāciju, var jebkurā laikā nosūtīt nākošās deklarācijas par izmaiņām iepriekšējo deklarāciju nosacījumos vai par to, ka tiek izbeigta šī Protokola nosacījumu attiecināšana uz kādu no tās teritorijām.

3. Saskaņā ar šo pantu izdarītā deklarācija tiks uzskatīta par izdarītu saskaņā ar Konvencijas 56. panta 1. daļu.

4. Jebkuras valsts teritorija, uz kuru šis Protokols attiecas saskaņā ar tā ratifikāciju vai akceptēšanu, un ikviena teritorija, uz kuru šis Protokols attiecas saskaņā ar attiecīgās valsts deklarāciju, kas iesniegta saskaņā ar šo pantu, var

tikt uzskatītas par atsevišķām teritorijām 2. un 3. pantā pieminētā valsts teritorijas jēdziena sakarā.

5. Ikviena valsts, kas ir nosūtījusi deklarāciju saskaņā ar šī panta 1. vai 2. daļu, jebkurā laikā pēc tam var iesniegt deklarāciju par vienu vai vairākām teritorijām, uz kurām attiecas paziņojums, ka tā atzīst Tiesas kompetenci saņemt sūdzības no fiziskām personām, nevalstiskajām organizācijām vai fizisku personu grupām saskaņā ar Konvencijas 34. panta nosacījumiem attiecībā uz visiem vai jebkuru no šī Protokola 1. līdz 4. pantam.

6. pants

Saistība ar Konvenciju

Augsto Līgumslēdzēju Pušu starpā šī Protokola 1. līdz 5. panta nosacījumi tiks uzskatīti par Konvencijas papildus pantiem, visiem Konvencijas nosacījumiem attiecīgi esot spēkā.

7. pants

Parakstīšana un ratifikācija

1. Šo Protokolu var parakstīt Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras ir parakstījušas Konvenciju; tas tiks ratificēts reizē ar Konvenciju vai pēc tās ratificēšanas. Tas stāsies spēkā pēc tam, kad tiks iesniegti desmit ratifikācijas raksti. Attiecībā uz jebkuru pievienojušos valsti, kas ratifikāciju izdarīs pēc tam, Protokols stāsies spēkā tai dienā, kad tiks iesniegti šīs valsts ratifikācijas raksti.

2. Ratifikācijas raksti tiks deponēti Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram, kurš visām dalībvalstīm paziņos ratificējušo valstu nosaukumus.

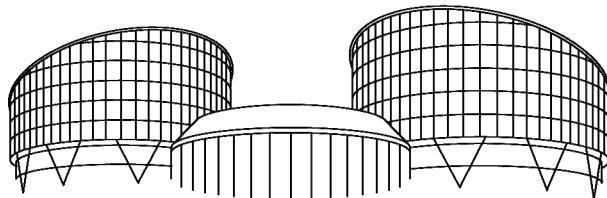
To apliecinot, apakšā parakstījušies, attiecīgi pilnvaroti, parakstīja šo Protokolu.

Parakstīts Strasbūrā, 1963. gada 16. septembrī, angļu un franču valodā, abiem tekstiem esot vienlīdz autentiskiem, vienā eksemplārā, kas glabājas Eiropas Padomes arhīvā. Ģenerālsekretārs nosūta apstiprinātas kopijas ikvienai šo Protokolu parakstījušajai valstij.

LVA

Voir Notice
See Notes
Skatīt paskaidrojumu

Numéro de dossier
File number
Lietas numurs

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EIROPAS CILVĒKTIESĪBU TIESA

Requête
Application
Sūdzība

présentée en application de l'article 34 de la Convention européenne des Droits de
l'Homme,

ainsi que des articles 45 et 47 du règlement de la Cour

*under Article 34 of the European Convention on Human Rights
and Rules 45 and 47 of the Rules of Court*

*iesniegta saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību Konvencijas 34. pantu
un Tiesas nolikuma 45. un 47. punktu*

IMPORTANT:

La présente requête est un document juridique et peut affecter vos droits et obligations.

This application is a formal legal document and may affect your rights and obligations.

SVARĪGI:

*Šis sūdzības pieteikums ir oficiāls juridisks dokuments, kurš var ietekmēt Jūsu tiesības un
pienākumus.*

I. Les Parties

The Parties

Puses

A. Le Requérant/La Requérante

The Applicant

Sūdzības iesniedzējs

(Renseignements à fournir concernant le/la requérant(e) et son/sa représentant(e) éventuel(le))

(Fill in the following details of the applicant and the representative, if any)

(Aizpildīt, sniedzot sekojošas ziņas par sūdzības iesniedzēju un viņa pārstāvi, ja tāds ir)

1.	Nom de famille
<i>Surname</i>
<i>Uzvārds</i>	2.	Prénom(s)
<i>First Name(s)</i>
<i>Vārds</i>
Sexe : masculin / feminine
<i>Sex: male / female</i>
<i>Dzimums: vīrietis / sievietē</i>			
3.	Nationalité
<i>Nationality</i>
<i>Pilsonība</i>	4.	Profession
<i>Occupation</i>
<i>Nodarbošanās</i>
5.	Date et lieu de naissance
<i>Date and place of birth</i>
<i>Dzimšanas datums un vieta</i>		
6.	Domicile
<i>Permanent address</i>
<i>Pastāvīgā adrese</i>		
7.	Tél n°
<i>Tel no.</i>
<i>Tālruņa nr.</i>		
8.	Adresse actuelle (si différente de 6.)
<i>Present address (if different from 6.)</i>
<i>Pašreizējā dzīvesvieta (ja atšķiras no 6. punktā minētās)</i>		
9.	Nom et prénom du/de la représentant(e) ¹
<i>Name of representative</i>
<i>Pārstāvja vārds, uzvārds</i>		
10.	Profession du/de la représentant(e)
<i>Occupation of representative</i>
<i>Pārstāvja nodarbošanās</i>		
11.	Adresse du/de la représentant(e)
<i>Address of representative</i>
<i>Pārstāvja adrese</i>		
12.	Tél n°
<i>Tel no.</i>
<i>Tālruņa nr.</i>	Fax n°
<i>Fax no.</i>
<i>Faksa nr.</i>	

B. La Haute partie contractante

The High Contracting Party

Augstā Līgumslēdzēja Puse

(Indiquer ci-après le nom de l'Etat/des Etats contre le(s)quel(s) la requête est dirigée)

(Fill in the name of the State(s) against which the application is directed)

(Norādīt valsti/-is, pret kuru/-ām vērsta šī sūdzība)

13. _____

¹ Si le/la requérant(e) est représenté(e), joindre une procuration signée par le/la requérant(e) et son/sa représentant(e).
If the applicant appoints a representative, attach a form of authority signed by the applicant and his or her representative.
Ja sūdzības iesniedzēju pārstāv pārstāvis, jāpievieno sūdzības iesniedzēja parakstīta pilnvara.

II. Exposé des faits²
Statement of the Facts
Lietas apstākļu izklāsts

(Voir § 19 (b) de la notice)
(See § 19 (b) of the Notes)
(Skatīt paskaidrojuma 19. punkta (b) apakšpunktu)

14.

² Si nécessaire, continuer sur une feuille séparée
Continue on a separate sheet if necessary
Ja nepieciešams, turpiniet uz atsevišķas lapas

III. Exposé de la ou des violation(s) de la Convention et/ou des Protocoles alléguée(s), ainsi que des arguments à l'appui
Statement of alleged violation(s) of the Convention and/or Protocols and of relevant arguments

Kādi Konvencijas vai tās Protokolu panti, pēc iesniedzēja domām, tika pārkāpti; norādiet pamatojumu

(Voir § 19 (c) de la notice)

(See § 19 (c) of the Notes)

(Skatīt paskaidrojuma 19. punkta (c) apakšpunktu)

15.

IV. Exposé relatif aux prescriptions de l'article 35 § 1 de la Convention³
Statement relative to article 35 § 1 of the Convention
Informācija par Konvencijas 35. panta 1. punkta ievērošanu

(Voir § 19 (d) de la notice. Donner pour chaque grief, et au besoin sur une feuille séparée, les renseignements demandés sous les points 16 à 18 ci-après)

(See § 19 (d) of the Notes. If necessary, give the details mentioned below under points 16 to 18 on a separate sheet for each separate complaint)

(Skatīt paskaidrojuma 19. punkta (d) apakšpunktu. Ja nepieciešams, no 16. līdz 18. punktam minēto informāciju sniedziet uz atsevišķas lapas)

16. Décision interne définitive (date et nature de la décision, organe – judiciaire ou autre – l'ayant rendue)
Final decision (date, court or authority and nature of decision)
Galīgais lēmums (datums, lēmuma raksturs, to pieņēmušās tiesas vai citas institūcijas nosaukums)
17. Autres décisions (énumérées dans l'ordre chronologique en indiquant, pour chaque décision, sa date, sa nature et l'organe – judiciaire ou autre – l'ayant rendue)
Other decisions (list in chronological order, giving date, court or authority and nature of decision for each of them)
Citi lēmumi (uzskaitīt hronoloģiskā kartībā, katram lēmumam norādot tā datumu, to pieņēmušās tiesas vai citas institūcijas nosaukumu)
18. Dispos(i)ez-vous d'un recours que vous n'avez pas exercé? Si oui, lequel et pour quel motif n'a-t-il pas été exercé?
Is there or was there any other appeal or other remedy available to you which you have not used? If so, explain why you have not used it.
Vai ir pieejamas vēl citas institūcijas, kurās Jūs neesat griezies/-usies?

³ Si nécessaire, continuer sur une feuille séparée
Continue on a separate sheet if necessary
Ja nepieciešams, turpiniet uz atsevišķas lapas

V. Exposé de l'objet de la requête
Statement of the object of the application
Sūdzības mērķa izklāsts

(Voir § 19 (e) de la notice)
(See § 19 (e) of the Notes)
(Skatīt paskaidrojuma 19. punkta (e) apakšpunktu)

19.

VI. Autres instances internationales traitant ou ayant traité l'affaire
Statement concerning other international proceedings
Citas starptautiskās institūcijas, kas izskatījušas vai skata lietu

(Voir § 19 (f) de la notice)
(See § 19 (f) of the Notes)
(Skatīt paskaidrojuma 19. punkta (f) apakšpunktu)

20. Avez-vous soumis à une autre instance internationale d'enquête ou de règlement les griefs énoncés dans la présente requête? Si oui, fournir des indications détaillées à ce sujet.
Have you submitted the above complaints to any other procedure of international investigation or settlement? If so, give full details.
Vai esat iesniedzis sūdzību šajā lietā kādai citai starptautiskai izmeklēšanas vai strīdu risināšanas institūcijai? Apstiprinošas atbildes gadījumā lūdzam sniegt izsmeļošas ziņas.

VII. Pièces annexées

(pas d'originaux, uniquement des copies ; prière de n'utiliser ni agrafe, ni adhésif, ni lien d'aucune sorte)

List of documents

(no original documents, only photocopies, do not staple, tape or bind documents)

Pielikumi

(tikai dokumentu kopijas, nevis oriģināli; nesaspraust, nesalīmēt, nesašūt)

(Voir chapitre § 19 (g) de la notice. Joindre copie de toutes les décisions mentionnées sous ch. IV et VI ci-dessus. Se procurer, au besoin, les copies nécessaires, et, en cas d'impossibilité, expliquer pourquoi celles-ci ne peuvent pas être obtenues. Ces documents ne vous seront pas retournés.)

(See § 19 (g) of the Notes. Include copies of all decisions referred to in Parts IV and VI above. If you do not have copies, you should obtain them. If you cannot obtain them, explain why not. No documents will be returned to you.)

(Skatīt paskaidrojuma 19. punkta (g) apakšpunktu. Pievienojiet visu to lēmumu kopijas, kas iepriekš minēti IV un VI daļās. Ja Jums nav kopiju, Jums tās jāsaģādā. Ja tas nav iespējams, lūdzam norādīt iemeslu. Dokumenti netiks nosūtīti Jums atpakaļ.)

21. a) _____
- b) _____
- c) _____
- _____
- _____
- _____
- _____

VIII. Déclaration et signature
Declaration and signature
Apliecinājums un paraksts

(Voir § 19 (h) de la notice)
(See § 19 (h) of the Notes)
(*Skatīt paskaidrojuma 19. punkta (h) apakšpunktu*)

Je déclare en toute conscience et loyauté que les renseignements qui figurent sur la présente formule de requête sont exacts.

I hereby declare that, to the best of my knowledge and belief, the information I have given in the present application form is correct.

Es apliecinu, ka ziņas, ko pēc savas labākās sirdsapziņas un pārliecības esmu sniedzis/-gusi sūdzības iesniegumā, ir patiesas.

Lieu
Place
Vieta

Date
Date
Datums

(Signature du/de la requérant(e) ou du/de la représentant(e))
(*Signature of the applicant or of the representative*)
(*Sūdzības iesniedzēja vai viņa pārstāvja paraksts*)

Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Sestais protokols, kas attiecas uz nāvessoda atcelšanu

Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras ir parakstījušas šo 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk saukta "Konvencija") Protokolu,

Nemot vērā, ka notikumu attīstība vairākās Eiropas Padomes dalībvalstīs atspoguļo vispārēju tendenci atcelt nāvessodu,

Ir vienojušās par sekojošo:

1. pants

Nāvessoda atcelšana

Nāvessods tiek atcelts. Nevienam nedrīkst piespriest šādu sodu vai to izpildīt.

2. pants

Nāvessods kara laikā

Valsts var paredzēt savos likumos nāvessodu par noziegumiem, kas izdarīti kara laikā vai kara draudu apstākļos; šis sods tiek piemērots vienīgi likumā paredzētajos gadījumos un saskaņā ar tā nosacījumiem. Šī valsts informē Eiropas Padomes Ģenerāļsekretāru par attiecīgajiem šī likuma noteikumiem.

3. pants

Aizliegums izdarīt atkāpes

Nekādas atkāpes no šī Protokola nosacījumiem saskaņā ar Konvencijas 15. pantu nav pieļaujamas.

4. pants

Aizliegums izdarīt atrunas

Nekādas atrunas saskaņā ar Konvencijas 57. pantu attiecībā uz šī Protokola nosacījumiem nav pieļaujamas.

5. pants

Teritoriālā piemērošana

1. Parakstot vai iesniedzot ratifikācijas rakstu, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokumentu, ikviena valsts var norādīt teritoriju vai teritorijas, uz kurām attiecas šis Protokols.

2. Pēc tam ikviena valsts, nosūtot Eiropas Padomes Ģenerāļsekretāram adresētu deklarāciju, var paplašināt šī Protokola darbību uz jebkuru citu

teritoriju, kas norādīta minētajā deklarācijā. Attiecībā uz šo teritoriju Protokols stājas spēkā pirmajā tā mēneša dienā, kas seko datumam, kurā Ģenerāļsekretārs ir saņēmis minēto deklarāciju.

3. Jebkuru deklarāciju, kas iesniegta saskaņā ar šī panta divām iepriekšējiem daļām, var atsaukt attiecībā uz jebkuru teritoriju, kas norādīta šajā deklarācijā, nosūtot Eiropas Padomes Ģenerāļsekretāram adresētu deklarāciju. Atsaukums stājas spēkā pirmajā tā mēneša dienā, kas seko datumam, kurā Ģenerāļsekretārs ir saņēmis minēto deklarāciju.

6. pants

Saistība ar Konvenciju

Augsto Līgumslēdzēju Pušu starpā šī Protokola 1. līdz 5. panta nosacījumi tiks uzskatīti par Konvencijas papildus pantiem, visiem Konvencijas nosacījumiem attiecīgi esot spēkā.

7. pants

Parakstīšana un ratifikācija

Šo Protokolu var parakstīt Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras ir parakstījušas Konvenciju. Protokols ir pakļauts ratificēšanai, akceptēšanai vai apstiprināšanai. Eiropas Padomes dalībvalsts nevar ratificēt, akceptēt vai apstiprināt šo Protokolu, ja tā nav vienlaicīgi vai agrāk ratificējusi Konvenciju. Ratifikācijas raksti, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokumenti tiks deponēti Eiropas Padomes Ģenerāļsekretāram.

8. pants

Stāšanās spēkā

1. Šis Protokols stāsies spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš sekos datumam, kurā piecas Eiropas Padomes dalībvalstis ir atzinušas šo Protokolu par

saistošu saskaņā ar 7. panta nosacījumiem.

2. Attiecībā uz jebkuru dalībvalsti, kura vēlāk atzīst šo Protokolu par saistošu, tas stājas spēkā pirmajā tā mēneša dienā, kurš seko datumam, kurā tika deponēts ratifikācijas raksts, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokuments.

9. pants

Depozitārija funkcijas

Eiropas Padomes Ģenerālsēkretārs paziņos Padomes dalībvalstīm par:

- jebkuru parakstu;
- ikviena ratifikācijas raksta, akceptēšanas vai apstiprināšanas

dokumenta deponēšanu;

c. ikvienu datumu, ar kuru šis Protokols stājas spēkā saskaņā ar 5. un 8. pantu;

d. jebkuru citu dokumentu, deklarāciju vai informāciju, kas attiecas uz šo Protokolu.

To apliecinot, apakša parakstījušies, attiecīgi pilnvaroti, parakstīja šo Protokolu.

Parakstīts Strasbūrā, 1983. gada 28. aprīlī, angļu un franču valodā, abiem tekstiem esot vienlīdz autentiskiem, vienā eksemplārā, kas glabājas Eiropas Padomes arhīvā. Ģenerālsēkretārs nosūta apstiprinātas kopijas ikvienai šo Protokolu parakstījušajai valstij.

Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Septītais protokols

Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras ir parakstījušas šo Protokolu,

Apņemas veikt turpmākus pasākumus, lai nodrošinātu noteiktu tiesību un brīvību kopīgu aizsardzību ar 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītās Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (turpmāk saukta "Konvencija") palīdzību,

Ir vienojušās par sekojošo:

1. pants

Procesuālās garantijas ārzemnieku izraidīšanas gadījumā

1. Ārzemnieku, kurš tiesiski uzturas kādas valsts teritorijā, nedrīkst izraidīt no šīs valsts, izņemot gadījumus, kad tiek izpildīts lēmums, kurš pieņemts saskaņā ar likumu, un šim ārzemniekam ir atļauts:

- uzrādīt iemeslus, kādēļ viņu nedrīkst izraidīt;
- panākt savas lietas pārskatīšanu, un
- būt pārstāvētam šajā nolūkā kompetentā valsts iestādē vai pie attiecīgi pilnvarotas amatpersonas vai amatpersonām.

2. Ārzemnieku var izraidīt, pirms viņš izmanto šī panta 1. daļas a., b. un c. punktos noteiktās tiesības, ja izraidīšana ir nepieciešama sabiedriskās drošības vai

valsts drošības interesēs.

2. pants

Pārsūdzības tiesības krimināllietās

1. Ikvienam, kuru tiesa ir atzinusi par vainīgu noziedzīgā nodarījumā, ir tiesības uz vainas pierādījuma vai soda apmēra pārskatīšanu augstākā instancē. Šo tiesību izmantošanu, ieskaitot izmantošanas pamatu, nosaka likums.

2. Izņēmumi šo tiesību īstenošanā ir pieļaujami attiecībā uz vieglāka rakstura pārkāpumiem, kas noteikti likumā, vai gadījumos, kad attiecīgo personu pirmajā instancē ir notiesājis augstākās tiesas instance vai šī persona ir notiesāta pēc attaisnojoša sprieduma pārsūdzēšanas.

3. pants

Zaudējumu atlīdzība par nepamatotu notiesāšanu

Ja kāda persona ar galīgu spriedumu tiek notiesāta par noziedzīgu nodarījumu un pēc tam tiek attaisnota vai apžēlota, pamatojoties uz jauniem pierādījumiem vai jaunatklātiem apstākļiem, kas neapstrīdami liecina par tiesas kļūdu, tad personai, kura šādas tiesāšanas

rezultātā ir saņēmusi sodu, pienākas zaudējumu atlīdzība atbilstoši attiecīgās valsts likumiem vai praksei, ja vien netiek pierādīts, ka minētais nezināmais apstāklis nebija savlaicīgi atklāts vienīgi vai daļēji šīs personas vainas dēļ.

4. pants

Tiesības netikt divreiz tiesātam vai sodītam

1. Nevienu nedrīkst no jauna tiesāt vai sodīt krimināllietā tajā pašā valstī par noziedzīgu nodarījumu, par kuru viņš jau ir ticis attaisnots vai notiesāts saskaņā ar šīs valsts likumu un kriminālprocesuālajām normām.

2. Iepriekšējās daļas nosacījumi nekavē atkārtotu lietas ierosināšanu saskaņā ar attiecīgās valsts likumu un soda izciešanas noteikumiem, ja ir jauni pierādījumi vai jaunatklāti apstākļi, vai ja iepriekšējā procesā ir pieļautas būtiskas kļūdas, kas varēja ietekmēt lietas iznākumu.

3. Atkāpes no šī panta saskaņā ar Konvencijas 15. pantu nav pieļaujamas.

5. pants

Laulāto vienlīdzība

Laulātie ir vienlīdzīgi privāttiesiska rakstura tiesībās un pienākumos laulības laikā un pēc tās izbeigšanās gan savā starpā, gan attiecībās ar bērniem. Šis pants neliedz valstīm veikt tādus pasākumus, kas nepieciešami bērnu interešu aizstāvēšanai.

6. pants

Teritoriālā piemērošana

1. Ikviens valsts šī Protokola parakstīšanas laikā vai iesniedzot glabāšanā tā ratifikācijas, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokumentu, var norādīt, uz kuru tās teritoriju vai teritorijām šis Protokols attiecas, un noteikt, cik lielā mērā tā atzīst šī protokola piemērojamību šai teritorijai vai teritorijām.

2. Jebkurā laikā ikviens valsts var Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram adresētā deklarācijā paplašināt šī protokola darbības sfēru uz jebkuru citu teritoriju, kas norādīta šajā paziņojumā. Attiecībā uz šo teritoriju Protokols stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš

seko divu mēnešu termiņam, skaitot no dienas, kad Ģenerālsekretārs saņēma šo deklarāciju.

3. Jebkura deklarācija, kas iesniegta saskaņā ar šī panta divām iepriekšējām daļām, var tikt atsaukta vai grozīta attiecībā uz jebkuru teritoriju, kas norādīta šajā deklarācijā, nosūtot Ģenerālsekretāram adresētu deklarāciju. Atsaukums vai grozījumi stājas spēkā pirmajā tā mēneša dienā, kurš seko divu mēnešu termiņam, skaitot no dienas, kad Ģenerālsekretārs saņēma šo deklarāciju.

4. Saskaņā ar šo pantu izdarītā deklarācija tiks uzskatīta par izdarītu saskaņā ar Konvencijas 56. panta 1. daļu.

5. Jebkuras valsts teritorija, uz kuru šis Protokols attiecas saskaņā ar tā ratifikāciju, akceptēšanu vai apstiprināšanu, un ikviens teritorija, uz kuru šis Protokols attiecas saskaņā ar šī panta sakarā izdarīto attiecīgās valsts paziņojumu, var tikt uzskatītas par atsevišķām teritorijām 1. pantā pieminētā valsts teritorijas jēdziena sakarā.

6. Ikviens valsts, kas iesniegusi deklarāciju saskaņā ar šī panta 1. vai 2. daļu, jebkurā laikā pēc tam var izdarīt deklarāciju par vienu vai vairākām teritorijām, uz kurām attiecas deklarācija, ka tā atzīst Tiesas kompetenci saņemt sūdzības no fiziskām personām, nevalstiskajām organizācijām vai fizisku personu grupām saskaņā ar Konvencijas 34. panta nosacījumiem attiecībā uz visiem vai jebkuru no šī Protokola 1. līdz 5. pantam.

7. pants

Saistība ar Konvenciju

Dalībvalstu starpā šī Protokola 1. līdz 6. panta nosacījumi tiks uzskatīti par Konvencijas papildus pantiem, visiem Konvencijas nosacījumiem attiecīgi esot spēkā.

8. pants

Parakstīšana un ratifikācija

Šo protokolu var parakstīt Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras ir parakstījušas Konvenciju. Protokols ir

pakļauts ratificēšanai, akceptēšanai vai apstiprināšanai. Eiropas Padomes dalībvalsts nevar ratificēt, pieņemt vai apstiprināt šo Protokolu, ja tā nav vienlaicīgi vai agrāk ratificējusi Konvenciju. Ratifikācijas raksti, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokumenti tiek deponēti Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram.

9. pants

Spēkā stāšanās

1. Šis Protokols stāsies spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš seko divu mēnešu periodam, skaitot no datuma, kurā septiņas Eiropas Padomes dalībvalstis ir atzinušas šo Protokolu par saistošu saskaņā ar 8. panta nosacījumiem.

2. Attiecībā uz jebkuru dalībvalsti, kura vēlāk atzīst šo Protokolu par saistošu, tas stājas spēkā pirmajā tā mēneša dienā, kurš seko divu mēnešu periodam, skaitot no datuma, kurā tika deponēts ratifikācijas raksts, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokuments.

10. pants

Depozitārija funkcijas

Eiropas Padomes Ģenerālsekretārs paziņos visām Eiropas Padomes dalībvalstīm par:

- ikvienu parakstu;
- ikviena ratifikācijas raksta, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokumenta deponēšanu;
- ikvienu datumu, ar kuru šis Protokols stājas spēkā saskaņā ar 6. un 9. pantu;
- jebkuru citu dokumentu, deklarāciju vai informāciju, kas attiecas uz šo Protokolu.

To apliecinot, apakšā parakstījušies, attiecīgi pilnvaroti, parakstīja šo Protokolu.

Parakstīts Strasbūrā, 1984. gada 22. novembrī, angļu un franču valodā, abiem tekstiem esot vienlīdz autentiskiem, vienā eksemplārā, kas glabājas Eiropas Padomes arhīvā. Ģenerālsekretārs nosūta apstiprinātas kopijas ikvienai šo Protokolu parakstījušajai valstij.

Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Divpadsmitais protokols

Roma, 4.XI.2000

Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras ir parakstījušas šo Protokolu,

Ievērojot pamatprincipu, saskaņā ar kuru visas personas ir vienlīdzīgas likuma priekšā, un tām ir tiesības būt vienādi aizsargātām ar likumu; Būdamas gatavas spert jaunus soļus visu cilvēku līdztiesības veicināšanai, ar 1950. gada 4. novembrī Romā parakstīto Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvenciju (turpmāk – «Konvencija») kolektīvi garantējot vispārēju diskriminācijas aizliegumu; No jauna apliecinādamas, ka nedriskriminācijas princips netraucē dalībvalstīm veikt pasākumus pilnīgas un efektīvas līdztiesības veicināšanai, ar nosacījumu, ka šiem pasākumiem ir objektīvs un saprātīgs attaisnojums, Ir vienojušās par sekojošo:

1. pants

Vispārējs diskriminācijas aizliegums

1. Jebkuru likumā paredzēto tiesību īstenošana ir nodrošināma bez jebkādas diskriminācijas, it sevišķi neatkarīgi no dzimuma, rases, ādas krāsas, valodas, ticības, politiskajiem vai citiem uzskatiem, valstiskās vai sociālās izcelsmes, piederības kādai nacionālajai minoritātei, mantiskā stāvokļa, dzimšanas vai jebkura cita stāvokļa.

2. Nevienu nevar pakļaut diskriminācijai no publisko institūciju puses uz jebkāda pamata, it sevišķi pēc šī panta 1. daļā minētajām pazīmēm.

2. pants

Teritoriālā piemērošana

1. Ikviena valsts šī Protokola

parakstīšanas laikā vai iesniedzot glabāšanā tā ratifikācijas, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokumentu, var norādīt, uz kuru tās teritoriju vai teritorijām šis Protokols attiecas.

2. Jebkurā laikā ikviena valsts var Eiropas Padomes Ģenerāļsekretāram adresētā deklarācijā paplašināt šī Protokola darbības sfēru uz jebkuru citu teritoriju, kas norādīta šajā paziņojumā. Attiecībā uz šo teritoriju Protokols stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš seko triju mēnešu termiņam, skaitot no dienas, kad Ģenerāļsekretārs ir saņēmis šo deklarāciju.

3. Jebkura deklarācija, kas iesniegta saskaņā ar šī panta divām iepriekšējām daļām, var tikt atsaukta vai grozīta attiecībā uz jebkuru teritoriju, kas norādīta šajā deklarācijā, nosūtot Ģenerāļsekretāram adresētu deklarāciju. Atsaukums vai grozījumi stājas spēkā pirmajā tā mēneša dienā, kurš seko divu mēnešu termiņam, skaitot no dienas, kad Ģenerāļsekretārs saņēma šo deklarāciju.

4. Saskaņā ar šo pantu izdarītā deklarācija tiks uzskatīta par izdarītu saskaņā ar Konvencijas 56. panta 1. daļu.

5. Ikviena valsts, kas iesniegusi deklarāciju saskaņā ar šī panta 1. vai 2. daļu, jebkurā brīdī pēc tam var izdarīt deklarāciju par vienu vai vairākām teritorijām, uz kurām attiecas deklarācija, ka tā atzīst Tiesas kompetenci saņemt sūdzības no fiziskām personām, nevalstiskajām organizācijām vai fizisku personu grupām saskaņā ar Konvencijas 34. panta nosacījumiem attiecībā šī Protokola 1. pantu.

3. pants

Saistība ar Konvenciju

Dalībvalstis atzīst šī Protokola 1. un 2. panta normas par Konvencijas papildus pantiem, un visas Konvencijas normas ir spēkā attiecībā uz tiem.

4. pants

Parakstīšana un ratifikācija

Šo protokolu var parakstīt Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras ir parakstījušas Konvenciju. Protokols ir

pakļauts ratificēšanai, akceptēšanai vai apstiprināšanai. Eiropas Padomes dalībvalsts nevar ratificēt, pieņemt vai apstiprināt šo Protokolu, ja tā nav vienlaicīgi vai agrāk ratificējusi Konvenciju. Ratifikācijas raksti, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokumenti tiek deponēti Eiropas Padomes Ģenerāļsekretāram.

5. pants

Spēkā stāšanās

1. Šis Protokols stāties spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš seko triju mēnešu periodam, skaitot no datuma, kurā desmit Eiropas Padomes dalībvalstis ir atzinušas šo Protokolu par saistošu saskaņā ar 4. panta nosacījumiem.

2. Attiecībā uz jebkuru dalībvalsti, kura vēlāk atzīst šo Protokolu par saistošu, tas stājas spēkā pirmajā tā mēneša dienā, kurš seko triju mēnešu periodam, skaitot no datuma, kurā tika deponēts ratifikācijas raksts, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokuments.

6. pants

Depozitārija funkcijas

Eiropas Padomes Ģenerāļsekretārs paziņos visām Eiropas Padomes dalībvalstīm par:

- ikvienu parakstu;
- ikviena ratifikācijas raksta, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokumenta deponēšanu;
- ikvienu datumu, ar kuru šis Protokols stājas spēkā saskaņā ar 2. un 5. pantu;
- jebkuru citu dokumentu, deklarāciju vai informāciju, kas attiecas uz šo Protokolu.

To apliecinot, apakšā parakstījušies, attiecīgi pilnvaroti, parakstīja šo Protokolu.

Parakstīts Romā, 2000. gada 4. novembrī, angļu un franču valodā, abiem tekstiem esot vienādi autentiskiem, vienā eksemplārā, kas glabājas Eiropas Padomes arhīvā. Ģenerāļsekretārs nosūta apstiprinātas kopijas ikvienai Eiropas Padomes dalībvalstij.

Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas Trīspadsmitais protokols

Viļņa, 3.V.2002

Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras ir parakstījušas šo Protokolu,

Būdamas pārliecinātas, ka ikviena cilvēka tiesības uz dzīvību demokrātiskā sabiedrībā ir pamatvērtība, un ka nāvēssoda atcelšana ir būtiska, lai aizsargātu šīs tiesības un lai pilnīgi atzītu visām cilvēciskajām būtnēm piemītošo cieņu;

Vēlēdamās pastiprināti aizsargāt tiesības uz dzīvību, kas garantētas 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītajā Cilvēka tiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā (turpmāk – « Konvencija »); Atzīmējot, ka 1983. gada 28. aprīlī Strasbūrā parakstītais Konvencijas Sestais Protokols, kas attiecas uz nāvēssoda atcelšanu, neizslēdz nāvēssoda piemērošanu par darbībām, kas izdarītas kara laikā vai kara draudu apstākļos;

Būdamas gatavas spert pēdējo soli, lai atceltu nāvēssodu visos apstākļos, Ir vienojušās par sekojošo:

1. pants

Nāvēssoda atcelšana

Nāvēssods tiek atcelts. Nevienam nedrīkst piespriest šādu sodu vai to izpildīt.

2. pants

Aizliegums izdarīt atkāpes

Nekādas atkāpes no šī Protokola nosacījumiem saskaņā ar Konvencijas 15. pantu nav pieļaujamas.

3. pants

Aizliegums izdarīt atrunas

Nekādas atrunas saskaņā ar Konvencijas 57. pantu attiecībā uz šī Protokola nosacījumiem nav pieļaujamas.

4. pants

Teritoriālā piemērošana

1. Ikviena valsts šī Protokola parakstīšanas laikā vai iesniedzot glabāšanā tā ratifikācijas, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokumentu, var norādīt, uz kuru tās teritoriju vai

teritorijām šis Protokols attiecas.

2. Jebkurā laikā ikviena valsts var Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram adresētā deklarācijā paplašināt šī Protokola darbības sfēru uz jebkuru citu teritoriju, kas norādīta šajā paziņojumā. Attiecībā uz šo teritoriju Protokols stājas spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš seko triju mēnešu termiņam, skaitot no dienas, kad Ģenerālsekretārs saņēma šo deklarāciju.

3. Jebkura deklarācija, kas iesniegta saskaņā ar šī panta divām iepriekšējām daļām, var tikt atsaukta vai grozīta attiecībā uz jebkuru teritoriju, kas norādīta šajā deklarācijā, nosūtot Ģenerālsekretāram adresētu deklarāciju. Atsaukums vai grozījumi stājas spēkā pirmajā tā mēneša dienā, kurš seko divu mēnešu termiņam, skaitot no dienas, kad Ģenerālsekretārs saņēma šo deklarāciju.

5. pants

Saistība ar Konvenciju

Augsto Līgumslēdzēju Pušu starpā šī Protokola 1. līdz 4. panta nosacījumi tiks uzskatīti par Konvencijas papildus pantiem, visiem Konvencijas nosacījumiem attiecīgi esot spēkā.

6. pants

Parakstīšana un ratifikācija

Šo Protokolu var parakstīt Eiropas Padomes dalībvalstis, kuras ir parakstījušas Konvenciju. Protokols ir pakļauts ratificēšanai, akceptēšanai vai apstiprināšanai. Eiropas Padomes dalībvalsts nevar ratificēt, akceptēt vai apstiprināt šo Protokolu, ja tā nav vienlaicīgi vai agrāk ratificējusi Konvenciju. Ratifikācijas raksti, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokumenti tiks deponēti Eiropas Padomes Ģenerālsekretāram.

7. pants

Spēkā stāšanās

1. Šis Protokols stāsies spēkā tā mēneša pirmajā dienā, kurš seko triju mēnešu periodam, skaitot no datuma, kurā desmit Eiropas Padomes dalībvalstis ir atzinušas šo Protokolu par saistošu saskaņā ar 6. panta nosacījumiem.

2. Attiecībā uz jebkuru dalībvalsti, kura vēlāk atzīst šo Protokolu par saistošu, tas stājas spēkā pirmajā tā mēneša dienā, kurš seko triju mēnešu periodam, skaitot no datuma, kurā tika deponēts ratifikācijas raksts, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokuments.

8. pants

Depozitārija funkcijas

Eiropas Padomes Ģenerālsēkretārs

paziņos Padomes dalībvalstīm par :

- a. jebkuru parakstu ;
- b. ikviena ratifikācijas raksta, akceptēšanas vai apstiprināšanas dokumenta deponēšanu ;
- c. ikvienu datumu, ar kuru šis Protokols stājas spēkā saskaņā ar 4. un 7. pantu ;
- d. jebkuru citu dokumentu, deklarāciju vai informāciju, kas attiecas uz šo Protokolu.

To apliecinot, apakšā parakstījušies, attiecīgi pilnvaroti, parakstīja šo Protokolu.

Parakstīts Viļņā, 2002. gada 3. maijā, angļu un franču valodā, abiem tekstiem esot vienlīdz autentiskiem, vienā eksemplārā, kas glabājas Eiropas Padomes arhīvā. Ģenerālsēkretārs nosūta apstiprinātas kopijas ikvienai Eiropas Padomes dalībvalstij.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

PASKAIDROJUMS **personām, kas vēlas iesniegt sūdzību** **Eiropas Cilvēktiesību tiesā**

I. Kādas lietas tiesa var pieņemt izskatīšanai?

1. Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir starptautiska institūcija, kas noteiktos apstākļos pieņem izskatīšanai sūdzības no personām, kas apgalvo, ka ir pārkāptas viņu Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā noteiktās tiesības. Šī Konvencija ir starptautisks līgums, kuru parakstot, liela Eiropas valstu daļa ir vienojušās ievērot **noteiktas cilvēka pamattiesības**. Konvencijas aizsargātās tiesības ir noteiktas pašā Konvencijā, kā arī piecos tās papildprotokolos nr. 1, 4, 6, 7 un 13, kurus arī ir parakstījušas vairākas valstis. Jums ir jāizlasa minētie dokumenti, kā arī to saistībā izdarītās atrunas, kas atrodas pielikumā.

2. Ja Jūs uzskatāt, ka kāda vai kādas no sarakstā minētajām valstīm ir pārkāpusi vai pārkāpušas šīs Jūsu pamattiesības un Jūs no tā esat cietis **personīgi un tieši**, Jūs varat iesniegt sūdzību Tiesā.

3. Tomēr Tiesa var izskatīt tikai tās sūdzības, kas attiecas uz **Konvencijā un tās Protokolos minētajām tiesībām**. Tā nav augstākā pārsūdzības instance attiecībā pret valsts iekšējām tiesām un nevar ne grozīt, ne atcelt šo tiesu nolēmumus. Tiesa arī nevar Jūsu vārdā veikt tiešas darbības pret varas iestādi, par kuru Jūs sūdzaties.

4. Tiesa var izskatīt sūdzības tikai pret tām valstīm, kas ir ratificējušas Konvenciju un tās attiecīgos Protokolus, un ir attiecināma uz faktiem, kas notikuši **pēc tās spēkā stāšanās datuma** konkrētajā valstī. Minētais datums var būt dažāds atkarībā no valsts, pret kuru vērsta sūdzība, un no tā, vai sūdzība skar tiesības, kas minētas pašā Konvencijā vai kādā no tās Protokoliem. Spēkā stāšanās (ratifikācijas) datumi ir norādīti šajā paskaidrojumā .

5. Jūs varat sūdzēties tikai par **kādas no šo valstu publiskās varas iestāžu** (likumdošanas, izpildvaras vai tiesu varas iestāžu (parlamenta, valsts pārvaldes, tiesas) **darbībām vai lēmumiem**. Tiesa nav tiesīga izskatīt sūdzības pret privātpersonām, uzņēmumiem vai nevalstiskām organizācijām.

6. Saskaņā ar Konvencijas 35. panta 1. daļu Tiesa izskata tikai tās sūdzības, kurās ir **izsmelti visi valsts iekšējās tiesību aizsardzības līdzekļi** un kas iesniegtas **sešu mēnešu laikā kopš galīgā iekšējā lēmuma pieņemšanas** attiecīgajā lietā. Tiesa neizskatīs nevienu sūdzību, kas neatbilst šiem sūdzības pieņemamības kritērijiem.

7. Iekšējās tiesību aizsardzības līdzekļu izsmelšanas princips nozīmē, ka pirms sūdzības iesniegšanas Tiesā Jums ir jāvēršas valsts iekšzemes tiesās, līdz pat augstākajai konkrētajā jautājumā kompetentajai tiesai, sakarā ar tām situācijām, par kurām Jūs sūdzaties. Pretējā gadījumā Jums ir jāpierāda, ka šie līdzekļi būtu bijuši neefektīvi.

8. Izmantojot iekšējos tiesību aizsardzības līdzekļus, Jums ir jāievēro **visi nacionālā likumā noteiktās procesuālā rakstura prasības, ieskaitot termiņus, ko tās nosaka**. Ja, piemēram, Jūsu apelācijas sūdzība ir noraidīta sakarā ar nokavētu iesniegšanas termiņu vai

procesuālo normu neievērošanu, Tiesa visdrīzāk nepieņems Jūsu sūdzību izskatīšanai.

9. Tomēr, ja Jūs sūdzaties par tiesas nolēmumu, piemēram, par notiesājošu spriedumu, un ja lieta ir izgājusi parasto pārsūdzības stadiju, nav nepieciešams vēlreiz griezties tiesā. Tāpat Jums nav nepieciešams izmantot ārkārtas tiesību aizsardzības līdzekļus vai lūgt apžēlošanu vai amnestijas piemērošanu. Turklāt dažādas petīcijas (parlamentam, valsts vai valdības galvām, ministriem, Tiesībsargam vai ombudsmenim) netiek uzskatītas par efektīviem tiesību aizsardzības līdzekļiem, kas Jums būtu bijis jāizmanto.

10. Pēc valsts augstākās tiesas instances nolēmuma pasludināšanas Jūsu lietā Jūsu rīcībā ir **seši mēneši**, kuru laikā Jūs varat iesniegt sūdzību Tiesā. Sešu mēnešu termiņa tecējums sākas dienā, kad Jums vai Jūsu pārstāvim tika darīts zināms pēdējais tiesas nolēmums par pārsūdzību parastajā kārtībā. Savukārt atteikums atjaunot tiesvedību pēc jaunatklātiem apstākļiem, pārskatīt Jūsu lietu, iesniegt protestu vai apžēlot Jūs, kā arī jebkura tamlīdzīga ārkārtēja rakstura iesnieguma noraidīšanas datums netiek ņemts vērā, nosakot sešu mēnešu termiņa tecējuma sākumu.

11. Sešu mēnešu termiņš tiek pārtraukts tikai no tā brīža, kad Jūs nosūtāt Tiesai **pirmo vēstuli** ar skaidru, kaut vai īsu, sūdzības izklāstu vai arī līdz ar Jūsu sūdzības veidlapas nosūtīšanu. Parasts informācijas pieprasījums nevar būt par pamatu sešu mēnešu termiņa tecējuma apturēšanai.

12. Jūsu informācijai vēlamies norādīt, ka **vairāk nekā 90%** Tiesas izskatīto lietu tiek noraidītas tādēļ, ka nav ievērots viens no iepriekš minētajiem pieņemamības noteikumiem.

II. Kā iesniegt sūdzību Tiesā

13. Tiesas **oficiālās valodas** ir angļu un franču valodas, bet, ja Jums ir vienkāršāk, Jūs varat vērsties Tiesā arī jebkuras Konvenciju ratificējušas valsts valodā. Tiesvedības sākotnējā stadijā Jūs, iespējams, arī saņemsiet šajā valodā vēstules no Tiesas. Tomēr lūdzu Jūs ņemt vērā, ka tiesvedības vēlākā stadijā, tas ir, ja Tiesa nolemj pieprasīt Valdības komentārus par Jūsu sūdzībām, visa Jums adresētā sarakste tiks veikta franciski vai angļiski un Jums pašam/pašai vai Jūsu pārstāvim būs jālieto franču vai angļu valoda Jūsu turpmākajos iesniegumos.

14. Jūsu sūdzība var tikt iesniegta Tiesā tikai pa pastu (**un nevis telefoniski**). Ja Jūs nosūtāt Jūsu sūdzību izmantojot elektronisko pastu vai faksu, tad Jums ir noteikti tā jāapstiprina (jānosūta otrs eksemplārs) izmantojot pastu. **Jums nav nepieciešamības ierasties personīgi Strasbūrā, lai izskaidrotu Jūsu lietu mutiski.**

15. Visa sarakste Jūsu sūdzības sakarā ir jānosūta pēc sekojošas **adreses**:

The Registrar
European Court of Human Rights
Council of Europe
F-67075 STRASBOURG CEDEX.

Lūdzam Tiesai adresētās vēstulēs un dokumentos neizmantojot ne skavas, ne līmlenti, nedz kāda cita veida sastiprinājumus. Visām lapaspusēm ir jābūt numurētām nepārtrauktā secībā.

16. Tiklīdz tiks saņemta pareizi aizpildīta Jūsu sūdzības veidlapa, Sekretariāts nosūtīs Jums atbildes vēstuli, informējot Jūs par **Jūsu sūdzībai piešķirto lietas numuru (kas Jums būs jāmin visā turpmākajā sarakstē ar Tiesu)** un svītrkodu saturošas etiķetes, kas Jums jālieto Jūsu sarakstē ar Tiesu. Turpmākās sarakstes gaitā Jums var tikt lūgta papildus informācija, ka arī dokumenti un citi Jūsu sūdzības materiāli. Taču, Sekretariāts nevar sniegt Jums informāciju par tās valsts tiesību normām, pret kuru Jūs vērsaties savā sūdzībā, vai juridisku konsultāciju par nacionālo tiesību piemērošanu vai interpretāciju.

17. Jūsu interesēs ir **ātri atbildēt uz Sekretariāta vēstulēm**. Jebkurš kavējums vai atbildes trūkums no Jūsu puses tiks uzskatīts par Jūsu neieinteresētību turpināt lietas izskatīšanu.

18. Ja Jums šķiet, ka Jūsu sūdzība skar Konvencijā garantētās tiesības un jau iepriekšminētajām prasībām, **Jums ir rūpīgi un salasāmi jāaizpilda sūdzības veidlapa un tā jānosūta, pievienojot visu ar Jūsu sūdzību saistīto dokumentu kopijas, bez nepamatotas aizkavēšanās un ne vēlāk kā astoņas nedēļas pēc Tiesas sekretariāta pirmās Jums nosūtītās vēstules datuma**. Ja sūdzības veidlapa netiks izsūtīta minētā astoņu nedēļu termiņa ietvaros, tad par datumu, kurš tiks ņemts vērā, lai pārbaudītu, vai Jūs esat ievērojis Konvencijas 35. panta 1. daļas (skat. iepriekš citētos 6. un 10. punktus) noteikto sešu mēnešu termiņu, tiks uzskatīts aizpildītās sūdzības veidlapas un nevis Jūsu pirmās vēstules Tiesai nosūtīšanas datums. Turklāt, ja sūdzības formulārs netiks nosūtīts atpakaļ Sekretariātam sešu mēnešu laikā, kopš datuma, kad tas ir ticis nosūtīts Jums, tad tiks uzskatīts, ka Jūs neesat ieinteresēts turpināt lietas izskatīšanu, un tā tiks iznīcināta. Tāpat gadījumā, ja netiek iesniegta Tiesas sekretariāta pieprasītā papildus informācija vai dokumenti, ir iespējams, ka sūdzība netiks izskatīta Tiesā, tiks atzīta par nepieņemamu vai tiks izslēgta no Tiesā izskatāmo lietu saraksta.

19. Aizpildot sūdzības veidlapu **ir svarīgi, lai Jūs:**

a) sniegtu nepieciešamos datus par pusēm (formulāra I. sadaļā). Ja sūdzību iesniedz vairāk kā viens iesniedzējs, nepieciešamās ziņas jāsniedz par katru no iesniedzējiem uz atsevišķas lapas. Ja Jūs esat pārstāvēts/-ta, tad pievienojiet pilnvaru (vai atbilstoši situācijai, vairākas pilnvaras);

b) skaidri, saprotami un detalizēti sniegtu ziņas par faktiem, par kuriem Jūs sūdzaties (II. sadaļā). Centieties aprakstīt notikumus secībā, kādā tie norisinājušies, norādot to precīzus datumus. Ja Jūsu sūdzība attiecas uz vairākām atšķirīgām lietām (piemēram, dažādiem tiesu procesiem), katra no tām Jums ir jāapraksta atsevišķi

c) paskaidrotu, pēc iespējas precīzāk, par kādu **Konvencijas aizsargāto** tiesību aizskārums Jūs sūdzaties (III. sadaļā). Nosauciet Konvencijas normas, uz kurām attiecas Jūsu sūdzība un paskaidrojiet, kādēļ Jūs uzskatāt, ka veidlapas II. sadaļā minētie lietas apstākļi ir izraisījuši Jūsu minēto Konvencijā noteikto tiesību pārkāpumu.

d) sniegtu informāciju, kas pierāda, ka Jūs esat ievērojis noteiktos termiņus un iekšējo pārsūdzības līdzekļu izsmelšanas nosacījumu (IV. sadaļā). Katrai sūdzībai izmantojiet atsevišķu lapu.

e) īsumā norādītu, ko Jūs vēlaties panākt, iesniedzot savu sūdzību Tiesā (V. sadaļā);

f) norādītu, vai esat šajā lietā formulēto sūdzību iesniedzis vēl kādai citai starptautiskai izmeklēšanas vai strīda risināšanas institūcijai (VI. sadaļā). Apstiprinošas atbildes gadījumā Jums par to ir jāsniedz izsmeljošas ziņas, tai skaitā, nosaucot institūciju, kurā Jūs esat sūdzējies/-usies, datumus un ziņas par jebkādu citu Jūsu sūdzības izskatīšanu, kā arī par tās sakarā pieņemtajiem lēmumiem. Jums ir jāiesniedz šo lēmumu vai citu būtisku dokumentu kopijas.

g) pievienotu Jūsu sūdzības formulāram visu lēmumu un nolēmumu, kurus minējāt V. un VI. sadaļās, sarakstu, kā arī papildus liecību (tiesas sēžu protokolu, liecinieku liecības utt.) uzskaitījumu. Ja tas jau nav ticis izdarīts, tad pievienojiet Jūsu formulāram arī visas minēto dokumentu kopijas. **Neviens dokuments netiks nosūtīts Jums atpakaļ. Jūsu interesēs ir iesniegt tikai kopijas, un nevis oriģinālus.**

h) Jūsu sūdzības veidlapai jābūt **parakstītai**, ar Jūsu vai Jūsu pilnvarotā pārstāvja parakstu. Ja sūdzības iesniegumu ir parakstījis sūdzības iesniedzēja pārstāvis, tam ir jāpievieno sūdzības iesniedzēja un viņa pārstāvja parakstīta pilnvara (ja tā jau nav tikusi iesniegta agrāk).

20. Saskaņā ar vispārēju principu, visa informācija, kuru satur Jūsu iesniegtie dokumenti – arī ziņas par sūdzības iesniedzēju vai citām personām, – būs publiski pieejamas. Turklāt šī informācija var parādīties Tiesas interneta datu bāzē HUDOC, ja Tiesa tos iekļaus faktisko lietas apstākļu izklāstā, kas sastādīts lietas nosūtīšanai atbildētājvalsts valdībai, lēmumā par sūdzības pieņemamību, lēmumā par sūdzības svītrošanu no izskatāmo lietu saraksta vai spriedumā. Tāpēc Jums ir jānorāda tikai tāda informācija par Jūsu vai citu personu privāto dzīvi, kas ir nepieciešama, lai saprastu lietas būtību. Gadījumā, ja Jūs nevēlaties publiski atklāt savu identitāti, Jums ir jāizskaidro iemesli, kādēļ Tiesai būtu jāatkāpjas no parastās tiesvedības kārtības, kas paredz brīvu sabiedrības pieeju informācijai. Izņēmuma gadījumos un, balstoties uz nopietniem apsvērumiem, Tiesa var noteikt sūdzības iesniedzēja **anonimitāti**.

21. Sākotnējai sūdzības iesniegšanai Jums nav jābūt pārstāvētam un Jūsu pārstāvim, ja tāds ir, nav obligāti jābūt advokātam. Ja Jūs vēlaties, lai Tiesā Jūs pārstāv **advokāts vai cits pārstāvis**, Jums ir jāpievieno sūdzības veidlapai **pilnvara, ar kuru Jūs viņu pilnvarojat rīkoties Jūsu vārdā**. Ja pārstāvis pārstāv juridisku personu (uzņēmumu, apvienību utt.) vai privātpersonu grupu, viņam ir jāiesniedz pierādījums, ka viņam ir tiesības veikt šādu pārstāvību.

22. Tiesa nepiešķir bezmaksas **juridisko palīdzību** Jūsu sūdzības iesnieguma sākotnējai noformēšanai un iesniegšanai ar jurista starpniecību. Vēlākā tiesvedības stadijā, ja Tiesa nolemj komunicēt lietu valdībai rakstiska paskaidrojuma sniegšanai, Jums būs tiesības pieprasīt bezmaksas juridisko palīdzību, ja Jums nav pietiekamu līdzekļu jurista pakalpojumu apmaksai un ja šādas palīdzības piešķiršana tiks atzīta par nepieciešamu pareizai lietas izskatīšanai.

23. Jūsu sūdzība tiks izskatīta **bez maksas**. Tā kā sākotnējā tiesvedība notiek rakstiski, Jums nav jāierodas Tiesā personīgi. Jūs tiksiet nekavējoties informēti par jebkuru tās pieņemto lēmumu.

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMI

(19/04/2010)

Valsts	Konvencija CETS 005	1. Protokols CETS 009	4. Protokols CETS 046	6. Protokols CETS 114	7. Protokols CETS 117	12. Protokols CETS 177	13. Protokols CETS 187
Albānija	02/10/96	02/10/96	02/10/96	01/10/00	01/01/97	01/04/05	01/06/07
Andora	22/01/96	06/05/08	06/05/08	01/02/96	01/08/08	01/09/08	01/07/03
Apvienotā Karaliste	03/09/53	18/05/54		01/06/99			01/02/04
Armēnija	26/04/02	26/04/02	26/04/02	01/10/03	01/07/02	01/04/05	
Austrija	03/09/58	03/09/58	18/09/69	01/03/85	01/11/88		01/05/04
Azerbaidžāna	15/04/02	15/04/02	15/04/02	01/05/02	01/07/02		
Beļģija	14/06/55	14/06/55	21/09/70	01/01/99			01/10/03
Bosnija Hercegovina	12/07/02	12/07/02	12/07/02	01/08/02	01/10/02	01/04/05	01/11/03
Bulgārija	07/09/92	07/09/92	04/11/00	01/10/99	01/02/01		01/07/03
Čehijas Republika	01/01/93	01/01/93	01/01/93	01/01/93	01/01/93		01/11/04
Dānija	03/09/53	18/05/54	02/05/68	01/03/85	01/11/88		01/07/03
Francija	03/05/74	03/05/74	03/05/74	01/03/86	01/11/88		01/02/08
Grieķija	28/11/74	28/11/74		01/10/98	01/11/88		01/06/05
Gruzija	20/05/99	07/06/02	13/04/00	01/05/00	01/07/00	01/04/05	01/09/03
Horvātija	05/11/97	05/11/97	05/11/97	01/12/97	01/02/98	01/04/05	01/07/03
Igaunija	16/04/96	16/04/96	16/04/96	01/05/98	01/07/96		01/06/04
Īrija	03/09/53	18/05/54	29/10/68	01/07/94	01/11/01		01/07/03
Islande	03/09/53	18/05/54	02/05/68	01/06/87	01/11/88		01/03/05
Itālija	26/10/55	26/10/55	27/05/82	01/01/89	01/02/92		01/07/09
Kipra	06/10/62	06/10/62	03/10/89	01/02/00	01/12/00	01/04/05	01/07/03
Krievija	05/05/98	05/05/98	05/05/98		01/08/98		
Latvija	27/06/97	27/06/97	27/06/97	01/06/99	01/09/97		
Lietuva	20/06/95	24/05/96	20/06/95	01/08/99	01/09/95		01/05/04
Lihtenšteina	08/09/82	14/11/95	08/02/05	01/12/90	01/05/05		01/07/03
Luksemburga	03/09/53	18/05/54	02/05/68	01/03/85	01/07/89	01/07/06	01/07/06
Maķedonijas BDR	10/04/97	10/04/97	10/04/97	01/05/97	01/07/97	01/04/05	01/11/04

SPĒKĀ STĀŠANĀS DATUMI

(19/04/2010)

Valsts	Konvencija CETS 005	1. Protokols CETS 009	4. Protokols CETS 046	6. Protokols CETS 114	7. Protokols CETS 117	12. Protokols CETS 177	13. Protokols CETS 187
Malta	23/01/67	23/01/67	05/06/02	01/04/91	01/04/03		01/07/03
Melnkalne	06/06/06	06/06/06	06/06/06	06/06/06	06/06/06	06/06/06	06/06/06
Moldova	12/09/97	12/09/97	12/09/97	01/10/97	01/12/97		01/02/07
Monako	30/11/05		30/11/05	01/12/05	01/02/06		01/03/06
Nīderlande	31/08/54	31/08/54	23/06/82	01/05/86		01/04/05	01/06/06
Norvēģija	03/09/53	18/05/54	02/05/68	01/11/88	01/01/89		01/12/05
Polija	19/01/93	10/10/94	10/10/94	01/11/00	01/03/03		
Portugāle	09/11/78	09/11/78	09/11/78	01/11/86	01/03/05		01/02/04
Rumānija	20/06/94	20/06/94	20/06/94	01/07/94	01/09/94	01/11/06	01/08/03
Sanmarīno	22/03/89	22/03/89	22/03/89	01/04/89	01/06/89	01/04/05	01/08/03
Serbija	03/03/04	03/03/04	03/03/04	01/04/04	01/06/04	01/04/05	01/07/04
Slovākija	01/01/93	01/01/93	01/01/93	01/01/93	01/01/93		01/12/05
Slovēnija	28/06/94	28/06/94	28/06/94	01/07/94	01/09/94		01/04/04
Somija	10/05/90	10/05/90	10/05/90	01/06/90	01/08/90	01/04/05	01/03/05
Spānija	04/10/79	27/11/90	16/09/09	01/03/85	01/12/09	01/06/08	01/04/10
Šveice	28/11/74			01/11/87	01/11/88		01/07/03
Turcija	18/05/54	18/05/54		01/12/03			01/06/06
Ukraina	11/09/97	11/09/97	11/09/97	01/05/00	01/12/97	01/07/06	01/07/03
Ungārija	05/11/92	05/11/92	05/11/92	01/12/92	01/02/93		01/11/03
Vācija	03/09/53	13/02/57	01/06/68	01/08/89			01/02/05
Zviedrija	03/09/53	18/05/54	02/05/68	01/03/85	01/11/88		01/08/03

Atsevišķas valstis ir izdarījušas atrunas vai iesniegušas deklarācijas, kas ietekmē Konvencijā un tās Protokolos noteiktās šo valstu saistības. Ar pilnu minēto atrunu un deklarāciju sarakstu var iepazīties Tiesas mājas lapā (www.echr.coe.int), vai to pieprasot Tiesas Sekretariātam.

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Eiropas Cilvēktiesību tiesa P I L N V A R A¹

(Tiesas nolikuma 36. punkts)

Es,

.....
(sūdzības iesniedzēja vārds, uzvārds, adrese)

ar šo pilnvaroju

.....
(pārstāvja vārds, uzvārds, adrese)

pārstāvēt mani ar manas lietas izskatīšanu saistītajā tiesvedībā Eiropas Cilvēktiesību tiesā, kā arī jebkurā citā tiesvedībā, kas uzsākta Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas ietvaros sakarā ar manu sūdzību, kas saskaņā ar Konvencijas 34. pantu iesniegta pret

.....
(valsts, pret kuru vērsta sūdzība)

.....
(sūdzības iesniegšanas datums)

.....
(parakstīšanas vieta un datums)

.....
(sūdzības iesniedzēja paraksts)

Minēto pilnvarojumu pieņemu

.....
(pārstāvja paraksts)

¹ Šī veidlapa jāaizpilda un jāparaksta jebkuram sūdzības iesniedzējam, kā arī viņa advokātam vai citai personai, kas vēlas pārstāvēt sūdzības iesniedzēju Tiesā.

